AMSTELSTRALER

Mededelingenblad van de VERON Afdeling Amstelveen

34e jaargang nr. 1, maart 2013

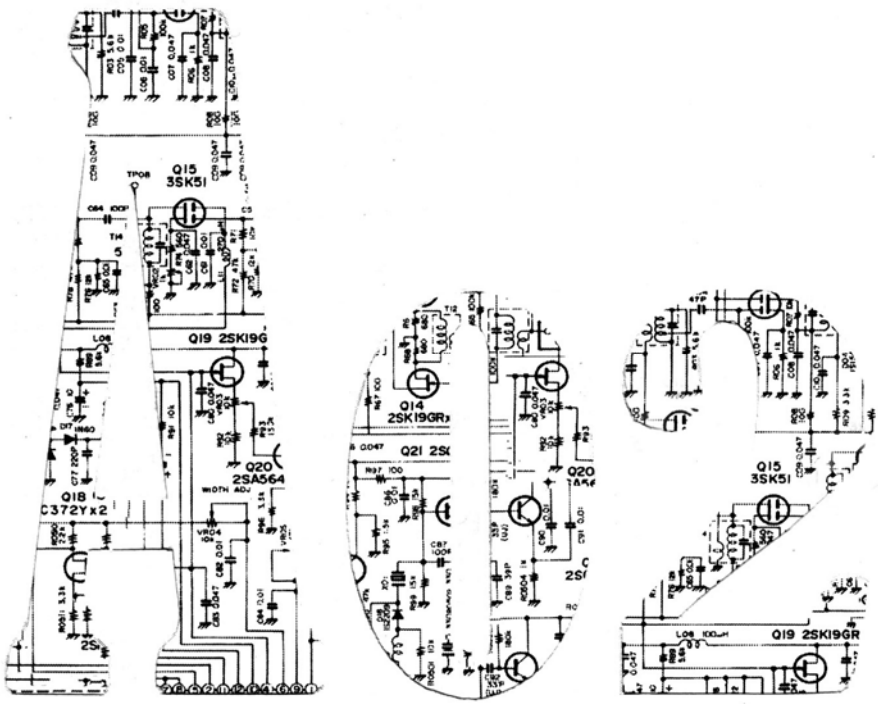

In dit nummer o.a.:

Dr. Blan compleet
Reparatie van uw Weller TCP-soldeerbout
Mijn Hobby is mijn Beroep.

.

BOUW & AANNEMERSBEDRIJF JMM

Nieuwbouw

Verbouw

Renovatie

Onderhoud

Bouwkundig advies

Jan Meijer

Oostermeerweg 61, 1184 TT Amstelveen
Tel.: 06 - 53 122 162
Fax: 020 - 472 2728

e-mail: bouwbedrijfjmm@cs.com

Wij doen precies wat u graag wilt!

Ook hulp bij antenneplaatsingen met speciaal tarief voor leden Veron-afd. Ø2

Aanvragen via Geert, PA7ZEE
pa7zee@veron.nl
telefoon: 020-4964559

VERON Afdeling Amstelveen AØ2

Voorzitter: Richard Pasdeloup PA3CGG
Aidaplein 239
2402 TE Alphen a/d Rijn
Tel. 06-22270610
PA3CGG@amsat.org

Secretaris: Markus van der Vlugt
PE1HOY
Guido Gezellelaan 1
1422 BJ Uithoorn
Tel. 0297-533108
PE1HOY@veron.nl

Penningm. : Theo Scheltes PA1TO
Botdrager 4
3641 LA Mijdrecht
pa1to@tiscali.nl
Gironr. Afdeling: 6257637
(ook voor de leesmap)

Bestuurslid: Mark v.d. Beld PE1PAZ
markenmar@planet.nl
Ati Floor PA4ATI
atifloor@gmail.com

Leesmap: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

QSL-Mngr.: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

Redactie: Monika Pouw-Arnold PA3FBF
mel.arnold@telfort.nl

Homepage: www.pi4asv.nl

Bijeenkomst **alleen elke 2e dinsdag** in 'De Meent', Orion 3, 1188 AM Amstelveen. Aanvang 20.00 uur. Op de laatste donderdag van de maand kan wel een praatje aan de bar gemaakt worden; dit is echter geen officiële bijeenkomst van de VERON.

Het Clubstation PI4ASV is QRV

Woensdag: 20.00 uur op 145.400 MHz
Dit is de huisfrequentie waar leden van de afdeling vaak op te vinden zijn.

Zondag: 21.00 uur op 51.500 MHz.
Verschillende inmelders werken dan met surplus materiaal wat altijd boeiend is, mede door de specifieke eigenschappen van de 6 meter band.

Inmelden (ook van buiten de afdeling) wordt zeer op prijs gesteld, evenals rapporten van luisteramateurs.

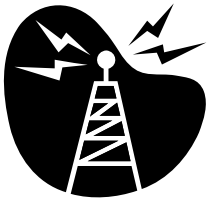

Inhoudsopgave:

Bestuur en PI4ASV …….. 3
Agenda…….....4
Van de Voorzitter…….....4
Dr. Blan compleet……5
De Philetta……..…6
Radio en de Echoput……...8
Reparatie Weller-soldeerbout……10
Boeing & WiFi……..11
136-kHz-Ervaringen……..…..12
Mijn Hobby is mijn Beroep……....14

Overname van artikelen en/of schema's is slechts toegestaan met volledige bronvermelding. Aanbieders van artikelen en schema's ter publicatie, worden geacht bekend te zijn met de bepalingen, zoals in de auteurswet omschreven en deze bepalingen ook strikt na te leven.

AGENDA

Di. 12-3-2013
Lezing over contesten op UHF en hoger door Sjaak/PAØJCA,, onze GHz-man.

Paasmaandag, 1-4-2013
Evenement bij het Fort Uithoorn PH6FBU, van 11:00 tot 17:00 over communicatie. Er wordt geprobeerd om QSO's te maken tussen de andere forten zoals Fort Alsmeer PA4C, Fort Edam en Fort Veldhuis PA6ARG.

Di. 9-4-2013
Huishoudelijke vergadering.

Di. 30-4-2013
is er een speciale call beschikbaar: PH6KBX. Mochten er leden zijn die op Koninginnedag actief willen zijn graag even contact met PE1HOY opnemen.

Molenweekeinde 11/12-5-2013
'De Zwaan' in Ouderkerk a/d Amstel weer actief. Geef je op als OP bij PA7ZEE.

Di. 14-5-2013
Nog geen gegevens beschikbaar.

Weekeinde 1/2-6-2013
Het IARU-CW-Weekeinde! Geef je op bij PA7ZEE om mee te doen/te helpen! IJsbaan bij Pudeker a/d Amtel.

Di. 11-6-2013
Onderling QSO met inleveren en ophalen QSL-kaarten.

VAN DE VOORZITTER

Beste leden van de Veron Afdeling Amstelveen,

Zo schrijvend bedenk ik mij: Al weer februari, terwijl voor mijn gevoel de kerstdagen net achter de rug zijn. Het is momenteel ook bitter koud maar tot een Elfstedentocht kwam het niet. Laatst noodgedwongen iets aan de antennes moeten doen, dan merk je hoe veel kouder het op 40 meter hoogte is, ten opzichte van de straat. Maar ja, ATV contest was de volgende dag en ik wilde zo goed en zo kwaad het kon toch meedoen. Op de jaarvergadering is besproken welke evenementen uit naam van de afdeling A02 worden georganiseerd. De molendagen, door Geert PA7ZEE bijvoorbeeld en twee velddagen met als hoofdthema Jeugd. Hier zal Carl PC5DS, de organisatie als jeugd coördinator op zich nemen. Daarnaast mogelijk nog activiteiten op de koning- of Koninginnedag door onze secretaris Markus,PE1HOY. Samen met Mark PE1PAZ is het plan de radiokamer van het fort in Uithoorn als operator te verschijnen. Als promotie van het radioamateurisme zijn drie artikelen in de pers verschenen: Het eerste over het voornoemde evenement in het fort op de

lokale TV, een tweede artikel over vrije tijdsbesteding in het parool door Markus PE1HOY en een derde door Renny, PE1ASH een zeer goed geschreven stuk in de lokale krant, over zijn uitgebreide ATV shack en bouwactiviteiten. U kunt deze artikelen vinden en nalezen op de VERON website. Dank aan iedereen die onze boeiende hobby zo onder de aandacht brengt. Naast deze activiteiten hebben we nieuwe jeugdleden mogen verwelkomen. Met name dankzij de inspanningen van Geert, PA7ZEE, hebben zij de novice vergunning behaald. Het wachten is op hun eerste verbinding op HF of VHF. Welkom in onze afdeling en veel genoegen toegewenst met deze hobby. Tot slot de blijvende oproep als u een lezing wilt verzorgen of iemand weet die dit zou willen doen, kenbaar te maken bij het bestuur. Veel genoegen toegewenst met onze hobby laat van u horen en graag tot ziens.

73, Richard, PA3CGG.

Mensen maken fouten, maar om er een puinhoop van te maken heb je een computer nodig.

Dr. Blan compleet

Van: website Bureau Belper

De complete serie van de beroemde Dr. Blan die in de jaren 50 een hele reeks heeft uitgebracht.

De serie bestaat uit 36 boekjes en wordt op een CD in pdf-formaat als e-boek geleverd. Deze serie geeft duidelijk inzicht in de eerste stappen van de technicus die zich wilde verdiepen in de elektronica. Een uniek werk dat in geen enkele verzameling mag ontbreken.

Te bestellen op http://www.rbe.nl/winkel/contents/nl/d2.html tegen € 10,- Bureau Belper Communications, Batterijlaan 39, 1402 SM Bussum; tel. 06-53 789 515.

De Philetta

Van Piet van Schagen — PA3HDY

Ondanks het slechte weer en hevige sneeuwval liep het zaaltje in het Noord-Hollands dorpje langzamerhand vol met leden van de plaatselijke radio amateur vereniging. Eenmaal in de veertien dagen kwamen zij daar 's avonds bij elkaar om gezellig wetenswaardigheden uit te wisselen en QSL kaarten te ontvangen, onderwijl genietend van een kop koffie of een pilsje.
De naam van het pittoreske gehucht zal ik niet noemen omdat ook Anneke daar een vaste bezoekster is en ik wil niet op mijn geweten hebben dat een menigte radioliefhebbers er op afkomt om nu eindelijk deze Anneke te ontmoeten.
Henk komt altijd wat eerder, hij heeft trouwens de sleutel in zijn beheer om alvast de koffiemachine aan te zetten. Hij bemant niet alleen de bar maar helpt ook een ieder die met een radio binnen komt, waar het een en ander aan mankeert.
Een handige technicus die meestal er voor kan zorgen dat de eigenaar van zo'n radio na afloop weer een hersteld toestel mee naar huis kan nemen.
Gelukkig komt het niet vaak voor, daar de meeste zelf wel in staat zijn deze problemen op te lossen.
Dit keer had iemand een Philetta van Philips meegenomen, het overbekende apparaat met twee maal UCH21 en een UBL21, en gevraagd of Henk raad zou kunnen geven wat de storing zou kunnen zijn. Het toestel ratelde bij sterke zenders en de oorzaak had hij niet weten te vinden. Voor het gemak had hij het chassis maar alvast uitgekast, zodat er wat gemakkelijker aan gewerkt kon worden. Henk sloeg direct aan het meten en keek daarbij ernstig, maar het leek er op dat ook hij niet direct het apparaat zou kunnen herstellen.

Op dat moment kwam nu ook Anneke binnen, die begrijpelijk direct geïnteresseerd naar de tafel liep waarop de radio stond . “Wat mankeert er aan?” vroeg zij aan Henk, die haar nu vertelde over de ratel en dat het volgens hem nou niet zo eenvoudig zou zijn om de kwaal te lokaliseren.
“Ik heb alles al doorgemeten”, vervolgde hij, waarop Anneke verbaast riep: “Doorgemeten? Is dat niet iets wat je doet bij lange leidingen om te constateren of er geen breuk is die de stroomdoorgang onderbreekt?”
Henk schudde het hoofd, dat was nou echt Anneke, altijd van die vreemde opmerkingen waar je geen cent mee opschoot. Ietwat geïrriteerd riep hij dan ook: “Luister, ik ben zendamateur en lid van de Veron, je mag dan toch aannemen dat ik er toch wel iets van afweet!”
Anneke antwoordde daarop prompt: “Ik heb een rijbewijs en ben lid van de ANWB, toch was ik laatst blij met de hulp van de wegenwacht”.
De woordenwisseling was de anderen niet ontgaan en enkelen kwamen om de tafel heen staan, nieuwsgierig hoe dit ging aflopen.
Anneke vroeg nu of Henk al wat had kunnen vinden met al dat doormeten. Henk gaf geen krimp over de manier waarop zij weer begon over het doormeten en vertelde dat als hij de AVC-lijn kortsloot, het ratelen vrijwel verdween.
Anneke dacht na en het was nu even stil, dan, na een minuut, zei ze: “Wat gebeurt er als je de AVC kortsluit?”

Henk antwoordde dat dan de HF buizen geen negatieve voorspanning meer krijgen. “Juist”, vervolgde Anneke, “dan trekken ze dus meer stroom, de spanningsval over de toevoerweerstand van de voedingsspanning wordt groter en de spanning daalt.” Henk knikte, hij was het daar volledig mee eens en zei: “Er moet dus iets zijn dat door het dalen van de spanning het ratelen doet ophouden”.
“Ja, dat is juist”, sprak Anneke, nu ernstig kijkend. “Wat zou je denken van de oscillator? Het rooster van de oscillatorlamp wordt negatief tijdens het oscilleren, zo kunnen we ook vaststellen of een oscillator werkt. Door deze spanning te meten met een zeer hoogohmige meter. Deze waarde zal rond de -6 à -9 volt bedragen. We moeten er wel voor zorgen dat deze spanning niet almaar hoger wordt, want dan slaat de oscillator af. We doen dit met een lekweerstand, meestal in de orde van de 47 kΩ. Stel dat deze weerstand op een of andere manier, bijvoorbeeld door slecht contact met het koollichaam, een vele malen hogere waarde heeft gekregen of onderbroken zou zijn, dan slaat de oscillator af omdat de negatieve spanning een waarde zal bereiken waarbij de buis wordt afgeknepen en weer zal starten als het negatief is gezakt, door willekeurige lek. De schakeling werkt dan als een blokkeeroscillator. Vandaar het storende ratelende geluid. De lagere anodespanning als gevolg van het kortsluiten van de AVC-leiding zal er voor zorgen dat de oscillator minder sterk gaat oscilleren en dan bij toeval net niet afslaat.”

Henk, en ook de anderen, hadden ademloos dit verhaal aangehoord en Henk zei nu vragend: “Zou het echt de lekweerstand van de oscillator kunnen zijn?”
Anneke zei verder niets en liep naar de bar waar ze met een ander een praatje aanknoopte.
Henk dacht bij zichzelf, “wie weet heeft ze nog gelijk ook”, en verving zonder meer deze weerstand door een nieuwe.
“Nu zullen we het weten”, sprak hij en schakelde in.
Het duurde even en iedereen wachtte af. Het toestel speelde weer als vanouds. Hoe is het toch mogelijk dat zij altijd zomaar direct de fout weet te lokaliseren, dacht Henk. Degenen die het hadden gevolgd keken elkaar vol verwondering aan. Dat Anneke ook dit keer zonder te meten of zelfs het toestel aan te raken, als was zij helderziend, deze storing had kunnen oplossen.
Henk was er ook stil van en dacht, wie is zij eigenlijk? Zij bezoekt wel de club, maar heeft zij een call? Is ze getrouwd? Ach, honderden vragen zou je kunnen stellen, zonder daar een antwoord op te vinden.

Volgens een van de leden zou ze familie zijn van PA3HDY, maar hij dorst het niet met zekerheid te zeggen. Een ding is wel bekend, ze weet meer van radio dan wie ook en daarbij nog een knappe meid ook, dat kan je wel zeggen.

RADIO & DE ECHOPUT

Van Geert Paulides—PA7ZEE

In mijn jeugd ging je op de lagere school eens per jaar een schoolreisje maken. Dat was een hele gebeurtenis waarbij je met een autobus het dorp uitging, nagezwaaid door moeders.
Het reisdoel was bijvoorbeeld 'De Bedriegertjes' bij Arnhem of 'De Echoput' in Apeldoorn.
De Bedriegertjes waren spectaculair omdat je als klas werd opgesteld voor een foto en er dan opeens kleine fonteintjes onder je gingen spuiten. Wij als jongens hadden dat allang gezien, hielden onze voeten op de fonteintjes en zeiden niks omdat de meiden dan gingen gillen als ze onder hun rok werden natgespoten en dat was leuk!
De Echoput was interessant omdat het even duurde voor je stem wat vervormd terugkwam uit de diepte. Riep je dan: "Hoe heet de burgemeester van Wezel?", dan was het antwoord: "Ezel" en dan was er weer wat om te lachen.

Wat hebben deze jeugdherinneringen met Radio te maken?

De MMM

In SPRAT, het tijdschrift van de GQRP club, stond een stukje over de Michigan Mighty Mite QRPp Transmitter. Het originele ontwerp van W3FQJ verder ontwikkeld door KY8I is door SM7UCZ uitgerust met de transistor BD139. Deze kan wat meer vermogen leveren dan de 2N2222 in het oorspronkelijke ontwerp. Er komt nu ongeveer 800 mW uit.
Meer informatie over de MMM op het Internet bij http://www.sm7ucz.se/MMM/MMM.htm

Reverse Beacon Network

In diezelfde SPRAT stond dat SM7UCZ via het Reverse Beacon Network – RBN- was gehoord in Italië. Nu had ik nog nooit van dat Network gehoord maar vond via Google al gauw de website: http://www.reversebeacon.net/main.php

De test

Om te proberen of en hoe het werkte verbond ik mijn inverted vee antenne via een tuner met mijn MMM en seinde zo

netjes mogelijk: cq cq cq de pa7zee pa7-zee pa7zee k.
Het lukt namelijk alleen als je regelmatig seint want de piepjes moeten door een computer worden gedecodeerd en die kan niet interpreteren zoals de mens dat kan.
Als je op bovenstaande link van het RBN klikt, dan op 'DX Spots' en vervolgens op 'Spot search' dan kun je daar je call invoeren en zien of en waar je bent gehoord.
Ook wordt de Signal To Noise Ratio en de seinsnelheid getoond. Je kunt de call van het station dat jou heeft gehoord, invoeren in QRZ.com en dan zie je meteen de afstand die jouw 'Muis Die Brulde' heeft overbrugd. Het kan nog meer vertellen; immers als je met QRPP-vermogen ver weg bent gehoord dan zijn er condities.

Conclusie
Na mijn oproep luisterde ik of er iemand terugkwam op mijn oproep maar dat was niet het geval. Vaak twijfel ik dan of mijn bouwsel wel werkt.
Nu kon ik op het RBN zien dat twee stations in Duitsland mij hadden gehoord.
Ik wist nu zeker dat mijn kleine zender met zijn 8 onderdelen werkte.
Het RBN betekent voor mij een mooie uitbreiding van mijn speelgoed: Een Echoput voor Radio.

73 de geert pa7zee

Linkerpagina: foto van mijn MMM-QRPP–transmitter met een seinsleutel uit een Fullerphone WW-II Field Telegraph/ Telephone Set.

In den beginne was er een Radio

Uit: Nieuwsbrief 241 Zuid-Veluwe
Januari 2013

Wat was er in het begin van de radio allemaal uit de ether te halen ? Voor de wat ouderen onder de lezers is hier een site waar je een paar uur mee zoet kunt zijn. Er is van alles te horen.
Wat was een hoorspel ook al weer en hoe klonk radio oranje in de 2e wereld oorlog ?
Oh ja, welke muziek werd er tijdens de Arbeidsvitaminen dagelijks uitgezonden ?
Kopieer de onderstaande link naar de browser en zie wat er allemaal te zien en te horen is.

http://www.kwaad.net/Radio.html
Noot redactie AS: ik ben helemaal weg van de "Instrumentals". Ik zocht allang naar de Elizabethans Serenade in de daar te beluisteren versie die ik nog uit de 60er jaren ken :-)

Reparatie van uw Weller TCP-Soldeerbout

Uit: Nieuwsbrief 240 Zuid-Veluwe
December 2012

Is uw vertrouwde Weller-soldeerbout plotseling roodgloeiend heet of blijft hij steenkoud? De kans is groot dat dan de magnastat-schakelaar defect is. Dit is een dure reparatie als je hem moet vervangen, maar vaak kan deze eenvoudig worden hersteld. In de afgelopen twee maanden heb ik drie Weller soldeerbouten gerepareerd en ik zal u vertellen hoe! Ik vond het schema van een Weller TCPS-soldeerbout in een Weller Tech Sheet op het Internet. Het schema is hieronder weergegeven en is vrij eenvoudig.

Het principe van de werking van de bout zelf is echter behoorlijk geniaal. Wanneer de soldeerpunt koud is trekt een ferromagnetisch temperatuursensor aan het uiteinde van de punt een permanente magneet aan. Door de beweging van de magneet worden een tweetal geïsoleerde elektrische contacten kortgesloten door een kortsluitstrip (shorting bar) en wordt het verwarmingselement van stroom voorzien. Wanneer de punt de juiste temperatuur heeft bereikt verliest de sensor zijn magnetisme en wordt de magneet niet meer aangetrokken. De contacten gaan weer open en de stroomtoevoer wordt verbroken. Op deze wijze wordt de stroom naar het verwarmingselement ingeschakeld en uitgeschakeld. Onderstaande figuur toont alle onderdelen. De defecte Weller-soldeerbouten die ik gerepareerd heb, hadden allemaal problemen met de werking van deze magnastat-schakelaar (shorting bar). Eén soldeerbout werkte niet omdat er geen kortsluiting gemaakt kon worden. Eén van de twee contactpunten was weggebrand. Herstellen was eenvoudig door de weggebrande contactpunt vast te solderen aan de kortsluitstrip. De schakelaar/ kortsluitstrip maakt nu gebruik van het nog overgebleven contactpunt.
Voor de andere twee reparaties werd gebruik gemaakt van 10-seconden lijm. De kortsluitstrip – gewoon een klein stukje koper - was los gegaan van de plastic hendel welke hem bewoog. Een zorgvuldige druppel 10-seconden lijm fixeerde de kortsluitbalk op de hendel. De schakelaar werkt nu weer als nieuw. De gedane reparaties waren rechttoe rechtaan en ik was een beetje verrast dat ik hierover geen informatie op het Internet kon vinden om deze problemen te herstellen. Vandaar dit artikel over het repareren van de Weller-soldeerbout. Dus als je Weller-soldeerbout ineens roodgloeiend of steenkoud is: wanhoop niet! Gewoon demonteren en de soldeerbout proberen te herstellen! Het zou best eens een eenvoudige reparatie kunnen zijn!

Veel plezier met solderen!

73 – Eric

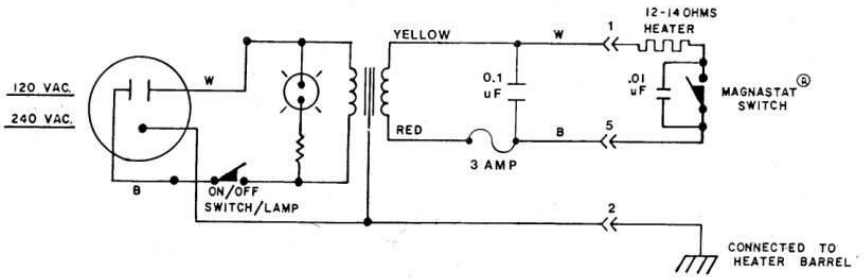

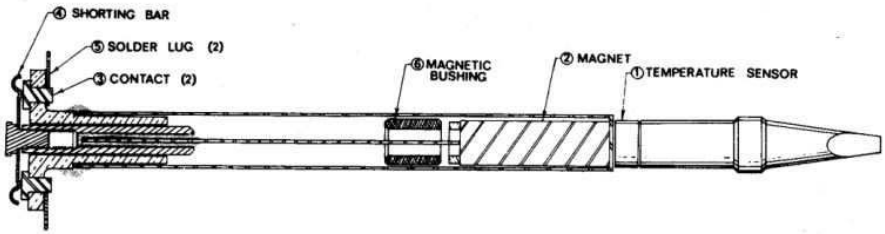

Boeing gebruikt Aardappels voor een beter WiFi in het Vliegtuig

Uit: Nieuwsbrief 241 Zuid-Veluwe
Januari 2013

AMSTERDAM - Boeing installeert in steeds meer vliegtuigen draadloos internet.
Om het signaal te optimaliseren gebruikt de vliegtuigmaker grote zakken aardappels in plaats van mensen.
Om te testen of in een heel vliegtuig goed bereik is, moet deze vol zitten. Maar omdat Boeing mensen niet dagenlang in een stilstaand vliegtuig wil laten zitten, worden aardappels gebruikt, zo schrijft persbureau AP.

Vanwege hun samenstelling en watergehalte weerkaatsen radiosignalen bijna gelijk van aardappels en het menselijk lichaam. "Dat toont hoe ingenieus onze technici zijn", aldus een woordvoerder. "Het was niet het originele plan om aardappels te gebruiken."
Inmiddels heeft Boeing ongeveer 10.000 kilo aan aardappels op voorraad.
Die zijn gebruikt voor de verbetering van wifi in de Boeing 777, 747-8 en 787 Dreamliner.

Door: NU.nl

Ham Humor

Van:
AC6V's Ham Radio & DX-Humor Page

My SWL'ing days in the 1970s ... It was a slow night in the English West Midlands on the 2 m repeaters and some bored soul put out "CQ" over VT (eg gb3vt or was it gb3bm?) Anyway there was a brief silence after the 'k' pips and a deep voice comes back - "This is the voice of God speaking" and then a 'k' to which the caller says - "Bloody hell! The skip 's good tonight"

Thanks to Dave GØCER

(Meer ham-humor op http://www.ac6v.com/humor.htm)

136-kHz-Ervaringen

Van Ko Versteeg—NL9222

Hier een interessant verhaaltje uit de praktijk, dat wel al in 2001 elders is gepubliceerd, maar toch nog actueel is na enkele

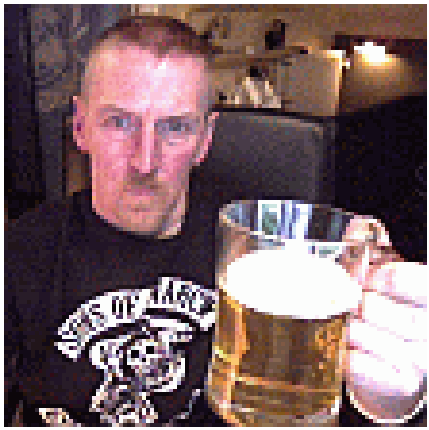

aanpassingen.

Even voorstellen

Ik ben SWL sinds 1981. Mijn beroep is zandstraler en heeft dus helemaal niets met elektronica te maken. Een "schrijver" ben ik al helemaal niet maar toch wil ik het proberen.

RTTY-SSTV

Ruim 5 jaar hield ik me met RTTY en Fax bezig. De SSTV-scene werd enkele jaren geleden wat rustiger. Op jacht naar QRM-vrije beelden verdwenen de meesten naar het internet, maar hier miet het door de ether en anders maar niet en je kunt het al raden, het werd dus "niet" hi; ik was het toch al een beetje zat na 15 jaar.

136 kHz

De 136 kHz werd beschikbaar voor de zendamateurs en later voor Engeland ook de 73 kHz.

Eerst maar even op 136 kHz met een Datong VLF-converter geprobeerd, maar die was te breed en niet al te nauwkeurig qua frequentie, mijn converter stond er ruim 170 Hz naast. In een bandsegment van 2,1 kHz "breed" is dat al gauw te veel. Met behulp van een trimmer bracht ik de Datong tot 2,5 Hz van de eigenlijke frequentie en dat was nog steeds onaanvaardbaar. Omdat er op de NRD geen RIT zit, lukte het niet zoals ik wou. Zodoende miste ik in mijn eerste jaar op 136 kHz veel van de aangekondigde stations zoals LG5, HB2 en enkele Italiaanse stations.

73 kHz

Voor de 73-kHz-band klopt de frequentie van mijn converter overigens wel aardig, maar met een R5000 van kenwood lukt het ook zo wel, jammer dat die set zo wild afstemt. Op zoek zijnde naar wat meer informatiebronnen, vond ik een LF-reflector van de RSGB. Na het lezen van de vele e-mails, ging ik weer aan de slag, maar nu met iets betere spullen zoals een voorversterker van GØMRF waar ook een bandpass-filter in is verwerkt, alsook een 25 Hz-audiofilter van Timewave (tot 600

Voorversterker met bandpassfilter.

Hz).
In tegenstelling tot voordien las de ontvanger nu de echte frequentie uit en door de versterker werd uiteraard ook het signaal iets opgekrikt.

Positief resultaat
Door gebruik van het filter bleek er dus wel activiteit in dat bandje te zijn, iets waaraan ik voordien zou getwijfeld hebben. Alle signalen op 136 kHz zijn veel zwakker dan op HF, maar anderzijds is de QRM er ook veel minder in de winter. Nu is QRM niewt erg met een filter, maar daar kwam ik pas later achter.
Op 11 februari 2000 kwam op 147,300 kHz DLØSWA in telegrafie in de lucht vanuit Pinneberg. Door de sterke signalen "599" en de lange doorgangen die het station maakte, profiteerde ik ervan om één en ander af te stemmem zoals filters emn antenne en dat lukte vrij aardig.

Transatlantische verbinding op 136 kHz
In het bericht van DLØSWA werden enkele grote morsemannen besproken. De LF-groep kwam met het idee een poging te doen om op 136 kHz de Atlantische Ocean nogmaals te overbruggen, een "makkie"dacht ik. Bij de eerste pogingen die daartoe tussen 9 september 2000 en 13 januaro 2001 werden ondernomen deed ik ervaring op in het omgaan met de verschillende programma's nodig voor ontvangst van de LC/"langzame CW-signalen die vaak ver onder de ruis lagen. Dat ver onder de ruis varieerde van -20 tot -65 dB maar niettegenstaande dat, werd iedereen die in Europa QRV was hier toch gehoord en ik was verbaasd van de hoeveelheid signalen in zo'n klein (10 Hz) bandsegment!

Resultaat
14 januari 2001 om 21.13 UTC was het

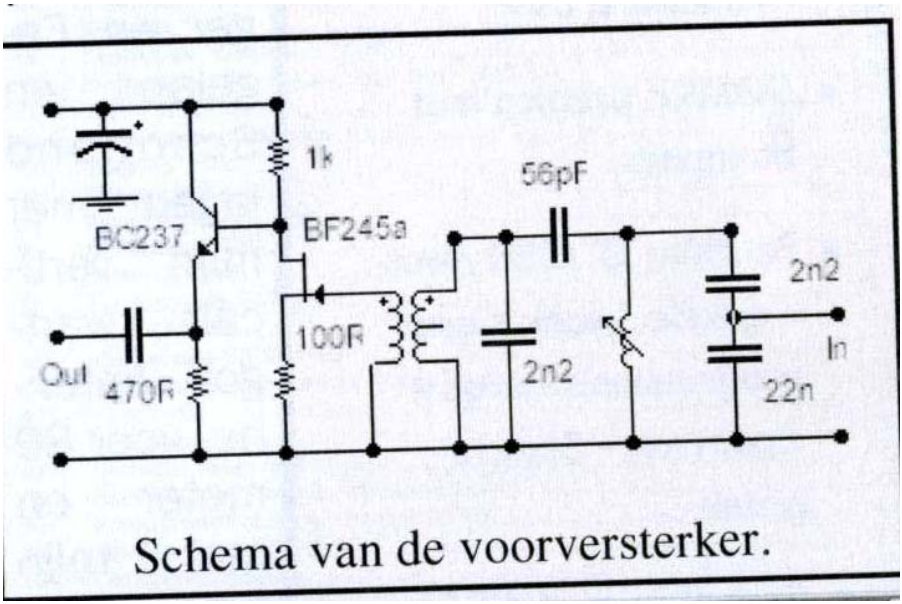

Schema van de voorversterker.

raak, ik ontving VA3LK in QRSS en dat ruim 3 minuten lang. Volgens de QRA-locatorgegevens, mijn loator Jo22KF en deze van het tegenstation FN14SQ, had ik op dat moment even het wereldrecord in afstand op 136 kHz met 5.735 km gevestigd! Alles bleek dus aardig te werken an deze kant.

QRSS

De QRSS werd gerealiseerd met 60 seconden voor een punt en 90 seconden voor een streep! Door de QRSS duurt het geheel ook iets langer dan op de HF-banden maar het is de moeite waard om het te proberen. Ontvangen kan ook terwijl je slaapt, op voorwaarde dat het niet gaat onweren natuurlijk, je kan de volgende dag de plaatjes nakijken op eventuele signalen. Verbindingen met VE / ZL wn ZL / W tussen 136 en 1990 kHz zijn n u al geen uitzonderingen meer.
Met 19 landen op 136 kHz en 2 op 73 Hz ben ik dik tevreden met mijn eerste jaar op LF.
Naast telegrafie en QRSS vond ik er ook uitzendingen in coherent-BPSK, PSK31, DFCW, WOLF en Hell met een bandbreedte van 0,5 – 3 en 10 Hz, alle plaatjes welke ik ervan ontvangen heb staan op mijn homepage http://nl9222.home.xs4all.nl/ , onderverdeeld in QRSS, DFCW, Hell en verder 2 log-pagina's één voor telegrafie en één voor de "Narrow Bandwidth Modes".
73 kHz was iets makkelijker, de band is veel rustiger en Engeland en Schotland lagen met mijn verticale kwartgolf-antenne voor 80 m en met mijn R5000-ook in het bereik.

Website

De software die ik gebruikte om het gebeuren te volgen en nog steeds gebruik, heb ik in alfabetische volgorde op mijn website staan. Omdat veel signalen te diep in de ruis zitten hoor je ze niet maar met deze programma's worden ze goed zichtbaar.

Voor ontvangst op 136 kHz gebruik ik:

- NRD 535 met "Timeware 59"
- GØMRF preamp met bandpass
- Enkele "weak signal"-programma's (Argo, Spectran, Spectrogram)
- Soundkaart AWE64 (de beste!)
- ¼ λ-antenne (vertical voor 80 m)

Aanrader

Eigenlijk zou ik LF 136 en 73 kHz "erbij" gaan doen maar door de aanhoudende goede condities en de vele activiteiten ben ik al lang niet meer op de HF-banden gaan kijken … hi.
Ik weet zeker, dat ik in dit verhaal een heleboel vergeet enm dat het vooral rommelig is, dus mocht er iets ontbreken of roepen instellingen van de programma's vragen op dan ben ik altijd bereid te helpen waar het kan.
73
Ko NL9222
email: nl9222@xs4all.nl

MIJN HOBBY IS MIJN BEROEP

Van Erwin David - G4LQI
VE3ZTH, ex-PAØCG

Na de Duitse bezetting van ons land in 1940, ik was toen 14 jaar oud en woonde in Naarden, braakte de Nederlandse omroep Nazi propa- ganda uit en alleen dat nieuws dat het "Führer Hauptkwartier" kwijt wilde. Voor geallieerd nieuws

luisteren, in het bijzonder naar de Nederlands-talige Radio Oranje programma's. Die werden al gauw door de Nazi's gestoord. In het begin hielp een "Moffenzeef", een gemakkelijk te maken afstembare raam antenne, Maar toen de storing van alle kanten tegelijk kwam hielp dat niet meer. Korte golf was de oplossing, want de Engelse programma's werden ook, gelijktijdig, in de 31, 39, 41 en 49m banden uitgezonden en door verschillen in "skip" was er meestal wel één ongestoord te ontvangen. Dat wisten de Nazi's natuurlijk ook. Daarom moesten wij alle omroepdozen met korte golf inleveren of de HF spoelen eruit laten halen.

Van een oudere vriend, Dick Worries, toen PA0GF, die marconist in de zeevaart was geweest, kreeg ik een net-verschenen boek cadeau: "Het Jongens Radio Boek" van Leonard de Vries, met daarin een schema voor een eenvoudige hoogfrequent ontvanger met twee buizen met direct verhitte 4V gloeidraden.

De voeding moest komen uit een nu belachelijk lijkend 90V "plaatstroomapparaat" en twee 2V-loodaccutjes.

Plaatstroomapparaat (*Philips)*

De onderdelen waren binnen zakgeldbereik te krijgen uit verouderde omroepdozen op de lapjesmarkt op het Waterlooplein in Amsterdam, dwz. binnen fietsafstand van ons huis in Naarden. Zo gezegd zo gedaan en na wat gepruts en met hulp werkte het ding – soms! Wat ik kon horen versterkte mijn ijver in de Engelse les op school!
Al dit bevestigde mijn al eerder gevormd verlangen om radio-ingenieur te worden.
Hetzelfde Jongens Radio Boek vertelde ook iets over zendamateurisme. Dat was verboden tijdens de oorlog maar na de bevrijding ….

(wordt vervolgd)

Een eenvoudige HF-ontvanger

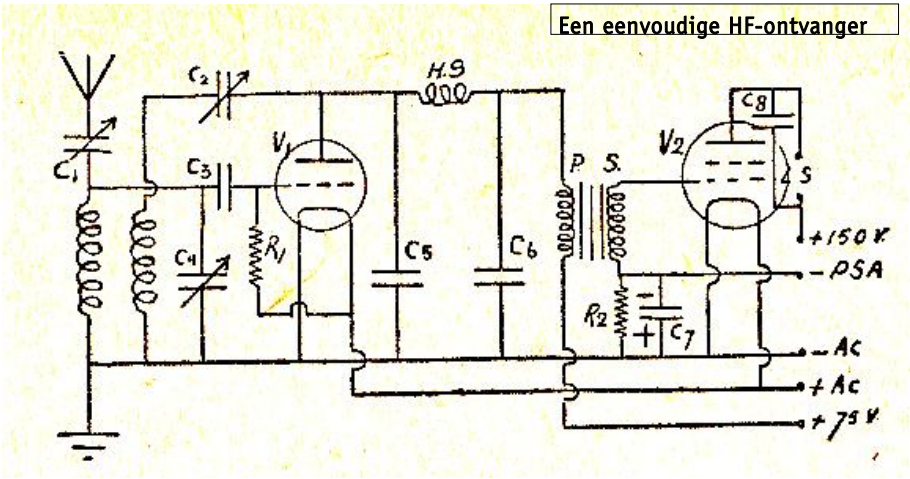

Amsterdamseweg 151

1182 GT Amstelveen

Tel: 020-4419463

Fax: 020-4457412

E-mail: **info@stevab.nl**

Voor bereikbaarheid, openingstijden en productinformatie:
http://www.stevab.nl

Elektronicaonderdelen

Elektramateriaal

Reparatie van radio/TV/video's en kleine huishoudelijke apparaten, ook computers en computeronderdelen

Korting op vertoon van uw VERON AØ2-lidmaatschapsbewijs

AMSTELSTRALER

Mededelingenblad van de VERON Afdeling Amstelveen

34e jaargang nr. 2, juni 2013

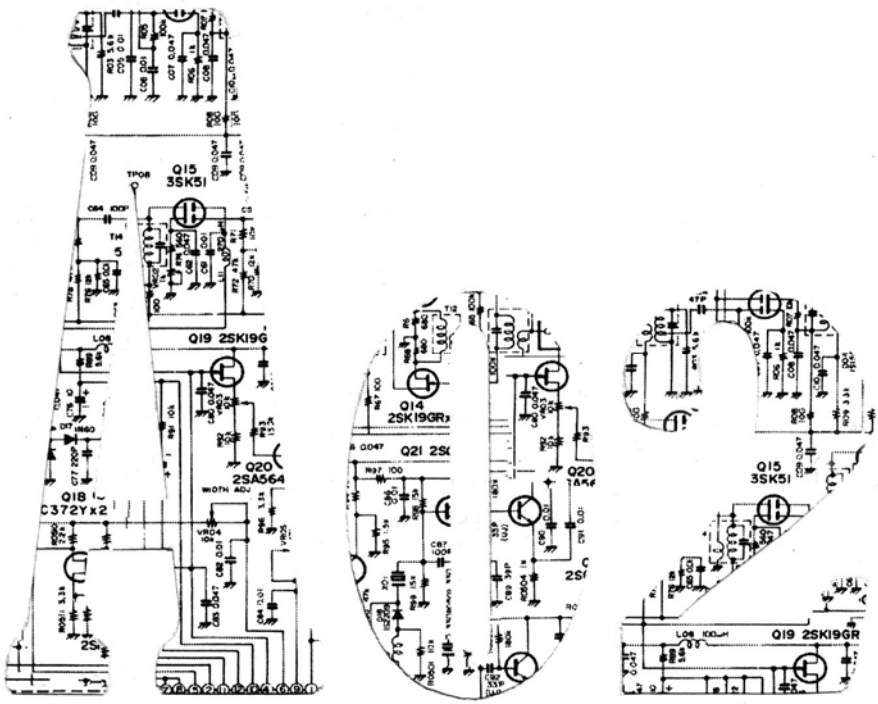

In dit nummer o.a.:
Dr. Blan per deeltje
Mijn laatste CW-QSO
Hobby-Gevaren
Can you repeat your Call please?

BOUW & AANNEMERSBEDRIJF JMM

Nieuwbouw

Verbouw

Renovatie

Onderhoud

Bouwkundig advies

Jan Meijer

Oostermeerweg 61, 1184 TT Amstelveen
Tel.: 06 - 53 122 162
Fax: 020 - 472 2728

Attentie: Nieuw e-mail-adres:
e-mail: bouwbedrijfjmm@yahoo.nl

Wij doen precies wat u graag wilt!

Ook hulp bij antenneplaatsingen met speciaal tarief voor leden Veron-afd. 02

Aanvragen via Geert, PA7ZEE
pa7zee@veron.nl
telefoon: 020-4964559

VERON Afdeling Amstelveen AØ2

Voorzitter: Richard Pasdeloup PA3CGG
Aidaplein 239
2402 TE Alphen a/d Rijn
Tel. 06-22270610
PA3CGG@amsat.org

Secretaris: Markus van der Vlugt
PE1HOY
Guido Gezellelaan 1
1422 BJ Uithoorn
Tel. 0297-533108
PE1HOY@veron.nl

Penningm. : Theo Scheltes PA1TO
Botdrager 4
3641 LA Mijdrecht
pa1to@tiscali.nl
Gironr. Afdeling: 6257637
(ook voor de leesmap)

Bestuurslid: Mark v.d. Beld PE1PAZ
markenmar@planet.nl
Ati Floor PA4ATI
atifloor@gmail.com

Leesmap: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

QSL-Mngr.: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

Redactie: Monika Pouw-Arnold PA3FBF
mel.arnold@telfort.nl

Homepage: www.pi4asv.nl

Bijeenkomst **alleen elke 2e dinsdag** in 'De Meent', Orion 3, 1188 AM Amstelveen. Aanvang 20.00 uur. Op de laatste donderdag van de maand kan wel een praatje aan de bar gemaakt worden; dit is echter geen officiële bijeenkomst van de VERON.

Het Clubstation PI4ASV is QRV

Woensdag: 20.00 uur op 145.400 MHz
Dit is de huisfrequentie waar leden van de afdeling vaak op te vinden zijn.

Zondag: 21.00 uur op 51.500 MHz.
Verschillende inmelders werken dan met surplus materiaal wat altijd boeiend is, mede door de specifieke eigenschappen van de 6 meter band.

Inmelden (ook van buiten de afdeling) wordt zeer op prijs gesteld, evenals rapporten van luisteramateurs.

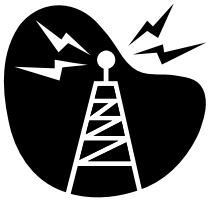

Inhoudsopgave:

Bestuur en PI4ASV …….. 3
Agenda……..4
Van de Voorzitter……..4
Dr. Blan per Deeltje……..5
De soepele Ingreep……..6
Studie & Radio, hfdstk 2……..8
Maar de stekker hou ik zelf!.....10
Weerstation met Draadloos-……11
Mijn laatste CW-QSO……..12
Hobby-Gevaren……..12
Can you repeat your Call please?.....14

Tekeningen: Maroeksa van Veen

Overname van artikelen en/of schema's is slechts toegestaan met volledige bronvermelding. Aanbieders van artikelen en schema's ter publicatie, worden geacht bekend te zijn met de bepalingen, zoals in de auteurswet om-

AGENDA

Weekend 1 / 2 juni 2013
De **CW velddagen**. Een weekend om je zelfbouw antenne eens goed op te hangen, ruimte genoeg. Of kom even helpen, geef je op bij Geert PA7ZEE. Met op de zaterdag een BBQ (hiervoor moet betaald worden). Locatie: de bekende ijsbaan in Ouderkerk a/d Amstel (achter de molen).

Di. 11-6-2013
Nog geen gegevens beschikbaar.

Juli—Augustus 2013
Geen bijeenkomsten in de vakantiemaanden juli en augustus.

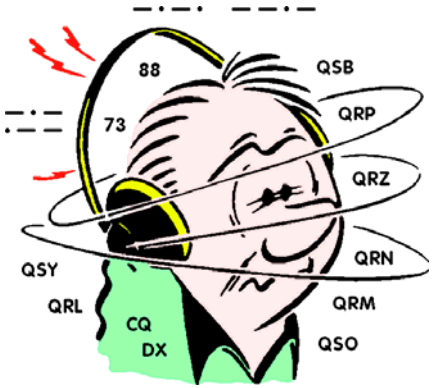

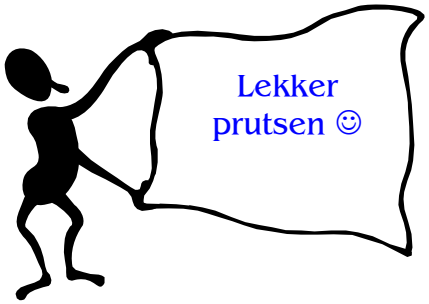

VAN DE VOORZITTER

Beste leden van de Veron Afdeling Amstelveen,

Nu ik dit schrijf denk ik terug het vorige voorwoord en realiseer mij: koud en nat! Ik kijk naar buiten en nog steeds: koud en nat. Nu waren niet alle dagen antenne onvriendelijk, maar velen toch wel. Om mijn 6 cm Amateur TV spullen te installeren in de mast, hebben we heel bewust een dag moeten plannen. Sinds vorige Amstelstraler zijn we ongeveer drie maanden verder en het molenweekend is weer achter de rug en de beide velddagen kondigen zich weer aan. Zie ook het artikel van Geert PA7ZEE verderop in deze uitgave. Waarvoor dank en dan spreek ik uit naam van ons hele bestuur, evenzo voor de andere deelnemers die dit een succes hebben gemaakt. Over een evenement en koud gesproken: ook een van de vestingen bezocht op vestingdag? Ik was op de vesting Amstelhoek, ofwel het Fort bij Uithoorn. Erg koud maar gezellig en veel aanloop, vele bekende gezichten mogen ontmoeten en als operators Koert PA1KW, Lex PE1CVJ, Mark PE1PAZ en Markus PE1HOY. Lof dus voor al deze amateurradio promotende activiteiten. Intussen bouwt en repareert ondergetekende waar mogelijk, tussen de bedrijven door aan van alles en de laatste echte bouwactiviteit is een transverter voor 23 cm geweest. Alle onderdelen zaten netjes verpakt als een soort bouwdoos. Sommigen noemen het dan geen zelfbouw meer, maar het zou mij te veel tijd kosten al die SMD componentjes bij elkaar te zoeken. En ga er dan maar eens voor zitten: twee brillen, vergrootglas en lamp. Toch

nog vier avonden bouwen (en echt met plezier) en hopen dat je geen fouten maakt. En dat deed ik dus wel: kristaloven verkeerd om en het ovenelementje is geen goed kristal! Niets stuk, na correctie alles werkend, even afregelen en klaar. Dacht je: Klein blikken doosje nog van groot koelblok en SMA-aansluitingen voorzien. Denk aan je handen! Zo, PA3CGG weer QRV op 23cm SSB naast ATV. Niet dat je er buiten de contesten veel hoort, want smalbandactiviteiten op 70cm en hoger, zijn dun gezaaid. Tot slot mochten we weer enkele nieuwe en jeugdleden verwelkomen, niet in de laatste plaats door de opleidingen door Geert PA7ZEE. Mijn eigen activiteit was het in orde maken van 6 Condor tranceivers voor deze nieuwe vergunninghouders. Het blijft zo dat uw overtollige zend- en ontvangapparatuur welkom blijft voor soortgelijke acties. Defect geen probleem, ik draag nog steeds zorg voor het in orde maken. Nieuwe leden: welkom in onze afdeling en veel genoegen toegewenst met deze hobby. Tot slot de blijvende oproep als u een lezing wilt verzorgen of iemand weet die dit zou willen doen, kenbaar te maken bij het bestuur. Veel genoegen toegewenst met onze hobby laat van u horen en graag tot ziens.

73, Richard, PA3CGG.

Als je computer de volgende keer weer hopeloos vastloopt, bel dan de glazenwasser. Die heeft verstand van Windows...

Dr. Blan per Deeltje

Van: Internet

Dr. Blan is ook per deeltje leverbaar.

Dr. Blan was een begrip bij de elektronicus in de jaren vijftig van de vorige eeuw. Duizenden elektronici, zowel beginners als gevorderden hebben heel veel plezier beleefd aan dit unieke boekwerk. Het behoorde tientallen jaren tot de vaste 'boekjes die je gelezen moest hebben', zowel op school als gewoon techneut van het eerste uur die zich met de elektronica bezig hield. Een unieke verzameling.
De deeltjes worden als pdf-bestand als e-boek per e-mail verzonden. Geef goed aan welk deeltje u wilt ontvangen.

Te bestellen op http://www.rbe.nl/winkel/contents/nl/d2.html. Elk deeltje kost € 1,-.
Bureau Belper Communications, Batterijlaan 39, 1402 SM Bussum; tel. 06-53 789 515.

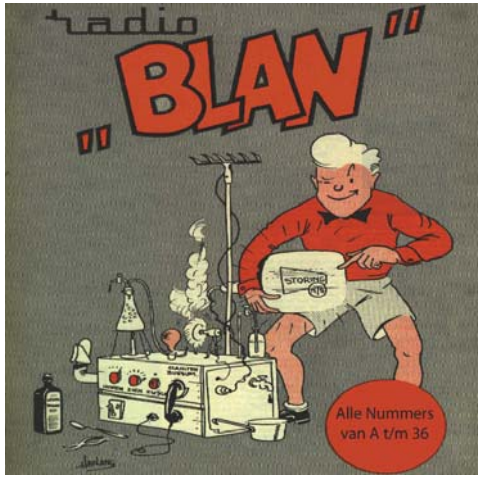

De simpele Ingreep

Van Piet van Schagen — PA3HDY

Het zaaltje waar de plaatselijke zendamateurs hun maandelijkse bijeenkomst vieren, loopt al aardig vol. Begrijpelijk, de afgelopen weken waren er een paar interessante contesten geweest en nu staan er toch verscheidene leden in de rij bij de QSL manager.

De voorzitter, een oud-marconist van de grote vaart, staat geïnteresseerd te kijken naar wat Ome Willem weer heeft meegebracht. Meestal zaken die hij hier en daar op de kop weet te tikken en vaak voor weinig geld overdoet aan leden die dat kunnen gebruiken of slechts om het als verzamelstuk te koesteren.

Dit keer is het een zeer oude ontvanger, waarbij een der aanwezigen zich laat ontvallen dat het absoluut een apparaat moet zijn uit de radiotechnische middeleeuwen.

Echter enkele reeds ver in hun gepensioneerde leeftijd zijnde sleutelaars herkennen het als een zogenaamde Koomans ontvanger.

Willem beaamt dit en zet het toestel op tafel en plaatst daarbij de aparte voeding, voor de ouderen onder ons, het bekende Philips plaatstroomapparaat met de grote lamp type 373 er midden bovenop. Tevens een ouderwets luidsprekertje, een zogenaamde Freischwinger van 2000 ohm en een zaklantaarnbatterijtje. Begrijpelijk dat dit aller aandacht trekt en Ome Willem van de gelegenheid gebruik maakt om hier enige uitleg aan te geven.

Hij vertelt dan ook dat dit een zelfbouw accutoestel is uit de jaren 1926, dat toentertijd door veel amateurs werd gebouwd. Een voor onze huidige generatie een wonderlijk bouwsel met drie insteekspoelen er buiten op die, zoals ome Willem liet weten, honingraatspoelen genoemd worden. Twee kunnen via een hendel bewogen worden zodat de koppeling tussen de spoelen gewijzigd kan worden. Twee grote knoppen waarmee immens grote variabele condensatoren bediend worden en meer bedieningsorganen die waarschijnlijk nodig zijn om een juiste instelling te vinden. Drie lampen waarvan één met een topaansluiting, die als hoogfrequent versterker werkt, een detectorlamp en een eindlamp.

Dit laatste roept al direct vragen op, waarom dit een eindlamp wordt genoemd en er niet over een beginlamp werd gesproken. Trouwens, het woord lamp was velen onbekend. Heet dat niet radiobuis?

Ome Willem vertelt daarop dat het woord

Philips Plaatspan - nings-apparaat 372

'buis' een wat mislukte vertaling is van het engelse "valve", wat in feite duidt op de zich in één richting verplaatsende stroom elektronen, die door middel van een rooster meer of minder geregeld of zelfs afgesloten kan worden, zoals dit met een ventiel met een beweegbare klep kan gebeuren met gassen of vloeistoffen.
"Maar waarom noemt men het een lamp", is al direct de volgende vraag. Dat is een oude benaming uit de begintijd dat er nog Wolfram-gloeidraden werden gebruikt die bij hoge temperatuur pas elektronen emitteren of beter gezegd uitstoten en dus net zoveel licht geven als de toen reeds gebruikelijke gloeilamp.
Op de vraag van een grappenmaker of de elektronen in het donker soms de weg niet weten te vinden, ging ome Willem niet in. Hij was druk bezig het toestel aan te sluiten op het plaatstroomapparaat.
Gelukkig was er in het zaaltje een behoorlijke antenne aanwezig, en nadat alle draden onder de juiste klemmen zaten en banaanstekers op de juiste plaatsen waren ingestoken, werd nu ook de platte batterij met twee krokodillenklemmen aangesloten.
"Is dat niet wat te zwak om zo'n toestel te voeden?" vraagt een van de leden.
"Nee", is het antwoord, "de gloeistroom bedraagt ongeveer 0,3 ampère, te vergelijken met een zaklantaarnlampje".
Draaien aan de knoppen en bewegen van de spoelen heeft weinig succes, er wordt niets anders gehoord dan wat gefluit en geknetter. Het laatste heeft eerder als oorzaak de slechte contacten hier en daar in het sterk op leeftijd zijnde toestel, maar enige ontvangst van een zender blijft achterwege. Geen probleem, volgens onze ome Willem. Dat is vast en zeker de oorzaak van een slechte detectorwerking. We moeten er voor zorgen dat de detectie plaatsvindt in de kromme van de karakteristiek, vandaar deze schakelaar op het plaatstroomapparaat met de aanduiding DET. Hiermee kan de plaatspanning van de detector geregeld worden. Bij een te hoge spanning werken we in het rechte deel van de karakteristiek, en hij tekende het voor op het aanwezige whiteboard. "Maar", zei nu de voorzitter, "dan verklein je toch de versterking als de plaatspanning lager wordt, of zie ik dat verkeerd."
Ome Willem schudt het hoofd. "De versterking bij een triode is de aangelegde plaatspanning gedeeld door de roosterruimte", en op de getekende karakteristiek wijzend: "Je ziet dat met het verlagen van de plaatspanning ook de roosterruimte in de zelfde verhouding verkleind."
Dat is duidelijk, maar het toestel zwijgt in alle talen en laat alleen vreemde geluiden horen die niets met een zender te maken hebben.
Ome Willem frunnikt aan de lampen en bedrading. Af en toe klinkt er een brom uit de luidspreker, maar enig succes wordt er niet bereikt.
Enkele leden houden het al voor gezien en bewegen zich richting koffieautomaat en bar, voor een biertje of cola.
De deur van het zaaltje zwaait open en daar is Jaap de Groot, de man die bekend staat om zijn hoge seinsnelheid en reeds vele morse-wedstrijden heeft weten te bekronen met diverse bekers. Echter dit keer samen met een vriendin of goede kennis, wie zal het zeggen? Een knappe jongedame die direct alle aanwezigen een aangename, iets verhoogde hartslag bezorgt.
Zij heeft echter meer aandacht voor het toestel dat op tafel staat en loopt er gelijk heen. "Oh, wat leuk, een oude accuontvanger, is die van u?" en ze kijkt vragend onze Ome Willem aan.
Enkele wat oudere amateurs kijken elkaar

aan en één mompelt: “is dat niet dat meisje Van der Ploegh?”. “Ja, volgens mij is dat Anneke”, fluistert er een zachtjes terug, die van schrik een slok neemt van de nog hete koffie en gelijk in een wilde hoestbui uitbarst.
Anneke merkt daar echter niets van, ze is meer onder de indruk van het nostalgische apparaat waar onze ome Willem nog steeds doende is om er enig geluid uit te halen, wat maar niet wil lukken.
“Wacht even, dan draai ik de batterijklemmen even om, dat zal de oorzaak wel zijn. De lekweerstand van de detectorlamp moet namelijk altijd aan de plus van de gloeidraad, anders heeft het rooster twee volt negatief en dan kan je elke vorm van demodulatie wel vergeten”.
Anneke voegt de daad bij het woord en verwisselt de klemmen op de platte zaklantaarn batterij. Al direct schalt er een of andere popzender uit de luidspreker. Zij loopt echter naar Jaap met de woorden “Heb je voor mij ook koffie besteld?” Een van de leden, zittend aan de bar, zegt tegen de voorzitter, “Ik begrijp niet hoe ze het voor elkaar krijgt, maar ze flikt het hem weer. Ze weet altijd direct waar de schoen wringt”. De voorzitter is het met hem eens: “Een technisch wonder met een paar mooie benen. Wel heb ik medelijden met ome Willem, want die staat toch weer mooi in zijn hemd.”

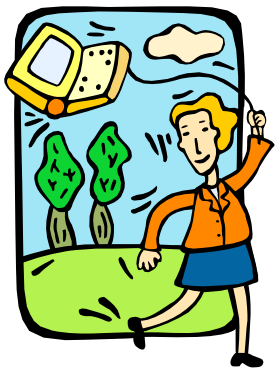

Studie & Radio
Hoofdstuk 2
Van: Erwin David—G4LQI

Na de bevrijding waren er duizenden jongens boven de 18, waaronder ik, die door de oorlog de hoogste, dwz. eindexamenklas van de middelbare school niet hadden kunnen afmaken en dat nu wilden inhalen. Maar de scholen konden die extra toeloop niet aan en zodoende, bij ministerieel besluit, kregen wij zonder enig examen een noodeinddiploma! Daarmee kon ik mij onmiddellijk laten inschrijven als eerstejaars elektrotechniek op de TH Delft. Mijn vader had gewild dat ik eerst een jaar als volontair bij een buitenlandse zakenrelatie zou gaan werken, een “gap year” dus. Voor mij zou dat in Amerika zijn, waar wij familie hadden in New York en Kansas City. Om Heer Papa een plezier te doen vroeg ik een Amerikaans visum aan dat toch jaren op zich zou laten wachten.
Delft destijds viel onder de grote, actieve Veron-afdeling den Haag, bereikbaar op de fiets of per tram. Er vielen bekende amateurs zoals PAØNP, PAØMM, PAØANI te beluisteren en vaak was het thema natuurlijk “wanneer mogen wij weer zenden”? PAØJHK zette in zijn stoffeerderij een cursus op voor nieuwe gegadigden. Daar was ik er een van. De nodige technische kennis was geen probleem want ik had gedurende de oorlog het nodige uit de leerboeken van Rens en Rens en de Philips buizen-boeken geleerd. De Nederlandse regels voor het amateurradioverkeer moesten nu gekend worden. Het seinen en ontvangen van Morse, dat ik op padvinderij met een fluitje had geleerd, moest geoefend worden tot de vereiste 8 wpm foutloos waren. In Oktober 1946

was het zover. De vooroorlogse licentiehouders mochten weer zenden en examens voor nieuwelingen konden afgenomen worden bij de Radio Controle Dienst in den Haag. Dat gebeurde in een vriendelijke atmosfeer. Eerst de Morse test, daarna een persoonlijk onderhoud met de heer Emmerik, hoofd van die dienst, die mij vroeg een schema te tekenen van de oscillator waarmee ik mijn zender wilde sturen en de energieniveaus te verklaren van de volgende trappen, waarbij het hem kennelijk erom ging om vast te stellen dat de DC-input in de eindtrap niet meer dan het wettelijke maximum van 50 W zou bedragen. Ik slaagde en kreeg de call PAØCG en een tijdelijke zendlicentie. Voor mijn licentie permanent werd moest ik een 3,5 MHz CW-QSO met PA1RCD maken, waarna iemand van die dienst mijn installatie zou komen inspecteren. Ik had een 25 W Amerikaanse marinezender en -ontvanger geleend, daarvoor een voedingsapparaat gebouwd en deze op zolder thuis in Naarden geïnstalleerd. Ik had een 10 m lange Windomantenne van de schoorsteen naar een paal achter de garage gespannen. Daarmee was de RCD tevreden en ik was QRV op 3,5, 7 en 14 MHz. Op 14 MHz werkte dat uitstekend maar op 3,5 en 7 MHz, met de stralende feeder via de zender in de zoldershack naar aarde, kon ik mijn hand branden aan de sleutel of microfoon!

Ik had mijn 'droomzender' ontworpen met behulp van een Amerikaans boek, het destijds toonaangevende 'Jones' Handbook'. Een VFO met buffer op 3,5MHz, frequentieverdubbelaars naar 7, 14 en 28 MHz, en een Duitse LS50 in de eindtrap. Er zou ook een VHF-zender (58-60MHz) ingebouwd worden en een plaatmodulator met 2x807 en voedingen. Ondanks al de surplus duurde het twee jaar voor ik al de onderdelen bij elkaar had. Gelukkig kon ik de marinezender blijven gebruiken – de eigenaar had nog steeds geen licentie. Met mijn studie ging het inmiddels niet gesmeerd. Ik had tentamens gedaan in de natuurkundevakken en practica maar zonder wat ik in het laatste middelbare schooljaar had moeten leren had ik moeite met wiskunde. Daar kwam bij dat de TH, overstelpt door het overgrote aantal eerstejaars, minder dan tegemoetkomend was. Thuis voor de kerstvakantie 1947 besloot ik mijn studie minstens tijdelijk af te breken en een baan te zoeken. Met wat ik geleerd had, zowel theoretisch in Delft als praktisch als radioamateur, bleek dat makkelijk: mijn oude vriend Dick Worries introduceerde mij op het projectenbureau van Philips Telecommunicatie in Hilversum waar hij werkte. De volgende week begon ik daar als technisch assistent bij de zendergroep van het projectenbureau.

(wordt vervolgd)

De geleende US Navy TCS-zender

MAAR DE STEKKER HOU IK ZELF!

Uit: Bureau Belper
& Weblog Regio Ø4 Amsterdam

Radiohobby-avonturen in de jaren '50 toen makkelijk nog moeilijk was.

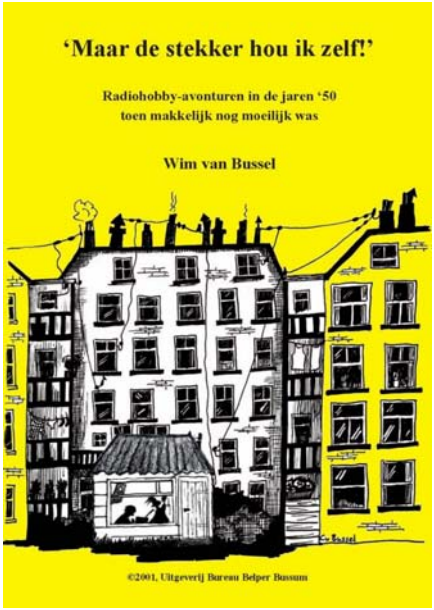

Asjeblieft, dit is het, hier hebben we op gewacht. Gaan we meteen bouwen!'
Zo ging dat in die dynamische naoorlogse jaren toen de ene na de andere nieuwe technische ontwikkeling zich aandiende. Dat was de tijd na 1945 tot ver in de jaren '50 waarin heel wat enthousiastelingen dag en nacht met 'radiotechniek' zoals dat toen zo heette en zelfbouw bezig waren. Mijn vriend Flip en ik, in 1945 zo'n 14 jaar oud, waren van die gedrevenen. Maatschappelijke omwentelingen, politieke roerselen, zo die er al waren, ontgingen ons volledig. Onze onafgebroken strijd speelde zich geheel en al af binnen het brede raamwerk van de veeleisende technische materie. Want reken erop dat het een strijd was! Een strijd met winst en veel verlies. Enthousiasme en teleurstelling, glorie en verguizing wisselden elkaar in hoog tempo af. Nauwelijks hadden we op briljante wijze een grandioos succes geboekt of we stootten onze neus, doordat we weer eens iets voor de hand liggends over het hoofd hadden gezien - of omdat de weerbarstige techniek zich bij nader inzien toch net weer iets anders gedroeg dan we ons in onze enthousiaste onervarenheid hadden voorgesteld. Alles wat nieuw is is moeilijk - daar kwamen we toen wel achter.

De hier beschreven waar gebeurde, vaak onverwacht humoristische belevenissen (waarvan er een aantal in de vorm van losse verhalen in het bekende magazine O&O is verschenen) geven een beeld van een wat de techniek betreft eigenlijk wel

wat onderbelicht tijdperk. Sociale en politieke stromingen krijgen altijd alle denkbare aandacht, maar aan de techniek, waarvan we elke dag profiteren en die het dagelijkse leven maakt tot wat het is, wordt gemakkelijk voorbijgegaan. Terwijl veel van de technische verworvenheden van deze tijd, zoals de CD, de stereoset, de TV, digitalisering, juist hun oorsprong hebben gevonden in die naoorlogse jaren. Veel technici van nu waren de hobbyisten van toen. De echte uitvinder wordt niet op de TU geboren, maar ontstaat thuis aan de keukentafel. Hij begint als hobbyist en blijft dat zijn hele leven lang.
Daarom is dit boek met al die technische avonturen uit de jaren '50 niet zo maar een vrolijke, tegelijk ook nostalgische terugblik op een kleurrijk verleden, nee, het is de weergave van een tijdperk dat voor het heden van essentiële waarde is geweest en dan ook in hoge mate respect verdient. Maar wel respect met een gulle lach! Moge dit historische boek met evenveel plezier worden gelezen als het is geschreven!

Mocht iemand interesse hebben in dit boek: het is nog te koop bij uitgeverij Belper. http://www.rbe.nl . En de kosten vallen mee,ongeveer 11 Euro.

WEERSTATION MET DRAADLOOS-PROBLEMEN

Uit: CQ-DL December 2012

Draadloze weerstations voor gebruik binnenshuis werken in het ISM-bereik 433 MHz en 868 MHz. Hier zijn uitgangsvermogens van 10 mW resp. 25 mW toegestaan. Vaak is dit niet voldoende om een betrouwbare verbinding te realiseren.

Een hele reeks van tests, die op internet te lezen zijn, tonen aan, dat dit probleem relatief vaak voorkomt, en wel in alle prijscategorieën. Ook hier is alleen op de kant van de ontvanger verbetering mogelijk. DL9HBJ zag af van het openmaken van de behuizing. De metalen beugel om het toestel neer te zetten heeft een lengte van $\lambda/2$.

DL9HBJ nam dus een draadje van een halve golflengte (34,5 cm) en legde hem gewoon achter het weerstation neer. De instabiele verbinding verbeterde onmiddellijk, het resultaat was echter nog niet optimaal. Dus nam Jürgen een tweede draadje van dezelfde lengte en legde hem parallel aan de eerste neer op ca. 6 cm afstand.

Bij goede wil zou men deze constructie een 2-elements-yagi kunnen noemen. En dit bracht optimaal succes met zich mee. De draadloze verbinding valt nu alleen nog eens uit met zeer hoge of lage temperaturen, die het prestatievermogen van de batterijen in de buitensensor negatief beïnvloeden.

MIJN LAATSTE CW-QSO

Van: Hans-Jörg Prust— DL7DAN

Over het einde van Norddeich Radio is op veel plaatsen over een langere tijd in de media bericht. TV, omroep en kranten gaven elkaar de deurkruk in handen. Ik wil dit op deze plaats niet alles herhalen. Het allerergste was voor alle betroffen radiomensen het geleidelijke "afwurgen". Stukje bij beetje werden de diversen diensten, zoals morsetelegrafie op de middengolf en kortegolf, telefonie op de kortegolf en grensgolftelefonie stilgelegd.

Op de dag dat de morsetelegrafie op de kortegolf stilgelegd werd, was ik al op een andere werkplek, die wel in het oude gebouw was. Desondanks pakte ik mijn morsesleutel en koptelefoon en ging op een vrije werkplek zitten. Mijn laatste schip voer tussen Kaapstad en Durban. Zijn roepletters begonnen met "TC..". Zoals uit de inhoud van het telegram te zien was, was de SatCom-installatie aan bord defect/uitgevallen. Wat ook het handschrift van de radioman liet horen: het moest al een tijdje geleden zijn dat hij voor het laatst een morsesleutel had gebruikt. Nou ja, na ontvangst van het telegram gaf ik reçu en seinde heel langzaam een afscheidstekst in "plain English" iets als "Na meer dan 30 jaar in de scheepsradio is dit mijn laatste verbinding met een schip, en ga ik voor eeuwig afscheid nemen" en dat ik de collega aan boord voor de toekomst het beste toewenste.

Na een iets langere stilte kwam de korte antwoord: "PSE RPT" (Gaat u aub. herhalen). Dit had ik nou toch echt niet verwacht. Ik wist werkelijk niet, of ik lachen moest of huilen. Ik zette de ontvanger uit, pakte sleutel en koptelefoon weer in en ging weer naar mijn nieuwe werkplek. In hemelsnaam niet sentimenteel worden!

Zo nam scheepsradio afscheid van mij, voor eeuwig....

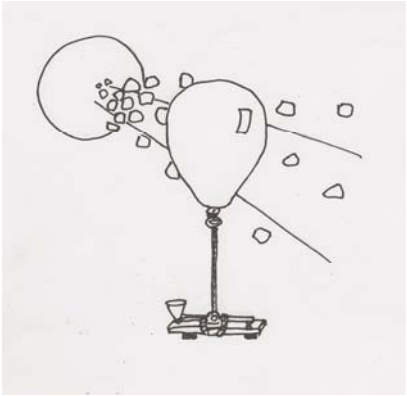

HOBBY-GEVAREN

Van: Pim Niericker—PAØTLX

Omari, 4L... leerde ik kennen tijdens een DX-peditie in 1996 naar het door-en-door corrupte landje Georgië in de Kaukasus. Een vriendelijke zendamateur voor wie weinig te veel was en die ons hielp de zendvergunning (zonder kwitantie) te kopen bij de overheid. Zonder zijn hulp was de ietwat gevaarlijke onderneming niet mogelijk geweest.
In dat top DX-jaar, eind vorige eeuw, vroeg Omari 4L... of ik zijn QSL manager wilde worden. Ik zag op tegen heel veel

werk want hij was hele dagen actief maar stond hem toe mijn postbus te noemen, ik zou dan de dollars er uit halen ter voorkoming dat die in Georgië gestolen zouden worden. De enveloppen zou ik regulier doorsturen en hij zou zelf de QSL's versturen.
Tot mijn verbazing begon het QSL post te regenen. Duizenden dollars maakte ik per bank over naar Tbilisi maar, voor 98% waren het 27 MHz-verbindingen. Ik voelde me een beetje misbruikt maar soit! Omari was een arme drommel.
Na een aantal maanden trof ik post aan waarin gevraagd werd waarom er geen QSL ontvangen was. Nog een aantal maanden later zaten er dreigbrieven bij en ik vroeg Omari mij een voorbeeld van zijn QSL toe te sturen. Die waren net in druk beweerde hij...
Van Nederlandse 27 MHz-mensen kreeg ik via mijn postbus te horen dat ze me zouden opwachten of anders uit zouden zoeken wie er achter de postbus zat. Ik durfde de postbus nog maar eens per week te legen, om me heen kijkend of er geen verdachte figuren waren. Ik deed wat mij niet aangenaam was en zegde de postbus op zodat alle post naar de afzender geretourneerd zou worden. Een beveiligingsbedrijf liet ik de vitale punten van de woning behandelen. Daarmee viel het doek over Omari, 4L...

CAN YOU REPEAT YOUR CALL PLEASE?

Een verslag van
een geslaagd Molenweekeind
Van Geert Paulides—PA7ZEE

Voor al weer het derde jaar heeft onze afdeling deelgenomen aan het Molenweekend, op 11 en 12 mei jl.
Ook dit jaar konden we gebruik maken van de gastvrijheid van de molenaar, de heer Jonker, van molen De Zwaan in Ouderkerk a/d Amstel. Hij geeft daar niet alleen zijn privacy voor op gedurende twee dagen maar levert ook de elektrische energie die nodig is om onze ethergolven weg te slingeren.
Onze vaste adverteerder op pagina 2 van de Amstelstraler, had op vrijdagmiddag gezorgd dat er een kantinewagen, de Pipowagen, en een verplaatsbaar toilet op de locatie waren.

Opbouw

Op zaterdagmorgen kwamen Andor PD9A en Geert PA7ZEE in een regenbui aan bij de molen. Tot hun verrassing was Stan PA1EDB al ver gevorderd met de opbouw van het 2 m-station. Een stevige en getuide antennemast droeg fier een prachtige rondstraler. Na het uitrollen van de netaansluitkabel waarmee de Pipowagen werd gevoed, had Stan al snel zijn FT-225R in de lucht. Vervolgens hielp hij met de opbouw van het HF-station.
De HF-antennes waren een inverted vee van 2 keer 20 m en een Delta loop voor 20 m die zich ook goed op andere banden laat afstemmen. Andor had zijn TS-590 meegebracht die met een spraakmodule is uitgerust zodat Andor, ondanks zijn visuele handicap, zijn transceiver uitstekend kan bedienen. Daarnaast had Geert zijn FT-857 meegebracht voor de telegrafisten.

QRV

Terwijl Andor het ene QSO na het andere kon loggen en Stan op 2 m actief was, kwamen er steeds meer jeugdige radioamateurs in de Pipowagen zitten. Zo waren Aaron PD3CPO en Samuel PA4SAM al snel aan het loggen bij Andor. Die kreeg namelijk een niet aflatende pile up te verwerken. Wie dat niet eerder heeft meegemaakt, weet zich echt geen raad. Tientallen stations roepen tegelijk en de operator moet er maar wat uit zien te vissen. Als je dan geen orde houdt is, dan wordt het al snel een chaos.
Het was niet de bedoeling om een maximum aan stations in de log te krijgen maar om ook wat bijzonderheden te vertellen over de molen die in 1638 werd gebouwd.
Hoewel Andor pas vier maanden geleden is geregistreerd bij het Agentschap Telecom, bleef hij de baas in de pile up die urenlang aanhield; uitstekend gedaan Andor!

Inmiddels was het gezellig druk in en om de Pipowagen met belangstellenden waarvan o.a. onze penningmeester Theo PA1TO, die Andor aan de microfoon afloste. Onderwijl was ook Monika PA3FBF achter de paddle gaan zitten om de morsetekens van PA6DEZWAAN via de Delta loop naar de hele wereld te versturen. Het is altijd een mooi gezicht om zo'n ervaren CW-operator als 'Mientje CW' aan het werk te zien. Ook haar QSO's bestonden niet uit 599 en 73 maar er werd lekker gebabbeld met de morsepiepjes.
Het 2 m-station werd al snel door de jeugd overgenomen, waarbij zich ook ons jeugdlid Milan PD9CAT en Benjamin, de andere kleinzoon van Geert, zich bij aansloten.
Onderwijl regende het gestaag door maar de belangstellenden buiten stonden gewoon zo gezellig te praten, dat zij er

kennelijk niets van merkten.
De XYL van Geert had lekkere appelcakejes gebakken die verrassend snel op waren.
Rond 18.00 local time werd het station even stil gelegd. Inmiddels was iedereen ook naar huis en gingen Andor en Geert bij de XYL van Geert een hapje eten en een beetje op adem komen. Na het eten hebben Andor en Geert nog een paar uur PA6DEZWAAN in de lucht gezet zowel op 2 m als ook op HF. Andor kreeg opnieuw een pile up over zich heen, zodat Geert er naast ging zitten om te loggen. Rond 22.00 was het even genoeg voor de zaterdag en ging het station QRT.

Zondag
Al voor negen uur waren Deborah PD9DC (inderdaad de gelijkstroommevrouw zelf), samen met Andor en Geert al weer bij de molen. Even later kwam ook Stan er ook bij gevolgd door Milan. En nog weer even later ook Henk PA3CUP, die achter de paddle plaats nam.
Het was inmiddels een ervaren team geworden die een ononderbroken stroom van stations kreeg te verwerken. Urenlang daverde de Pipowagen van het geluid waarbij Stan en Andor het ene na het andere station werkten.
Stan werkte op 2 m FM een DX-station in Workum.
Deborah en Geert waren inmiddels begonnen met het schrijven van de QSL-kaarten. Omdat Geert was ingehuurd voor de catering, ging Deborah in haar eentje onvermoeibaar door met het schrijven van de kaarten in een racetempo.
Henk had na enige tijd geconstateerd dat er op 20 m weinig CW-activiteit was en werd er op de 30 m-band overgegaan. Na een tijdje werd hij afgelost door Monika die, net als de dag er voor, zichtbaar genoot.
Buiten was het droog geworden en was er soms zelfs een zonnetje, maar het bleef koud met een temperatuur die rond de 12 graden was. Echt luxe was het op het toilet waar de temperatuur duidelijk hoger was.

Nadat Andor na uren pile up ook even pauze moest hebben, werd hij afgelost door anderen waaronder ook de twaalfjarige Milan. Die kreeg als onervaren operator de pile up voor zijn kiezen en hield dat na een paar QSO's snel voor gezien. Stan nam even zijn plaats in maar al snel zat Andor al weer achter de microfoon. Rond 16.00 kondigde Andor aan dat PA6-DEZWAAN QRT ging maar een volgend jaar weer terug zou komen.

Opruimen.
Met elkaar waren de antennes en de rest van het station binnen een half uur opgeruimd en de Pipowagen leeg.
Vermoeid maar zeer voldaan kijken we terug op een geweldig weekend.
Het daverde nog lang in onze oren: "papa alfa six delta echo zulu whisky alfa alfa november".

Amsterdamseweg 151

1182 GT Amstelveen

Tel: 020-4419463

Fax: 020-4457412

E-mail: info@stevab.nl

Voor bereikbaarheid, openingstijden en productinformatie:
http://www.stevab.nl

Elektronicaonderdelen

Elektramateriaal

Reparatie van radio/TV/video's en

kleine huishoudelijke apparaten, ook

computers en computeronderdelen

AMSTELSTRALER

Mededelingenblad van de VERON Afdeling Amstelveen

34e jaargang nr. 3, september 2013

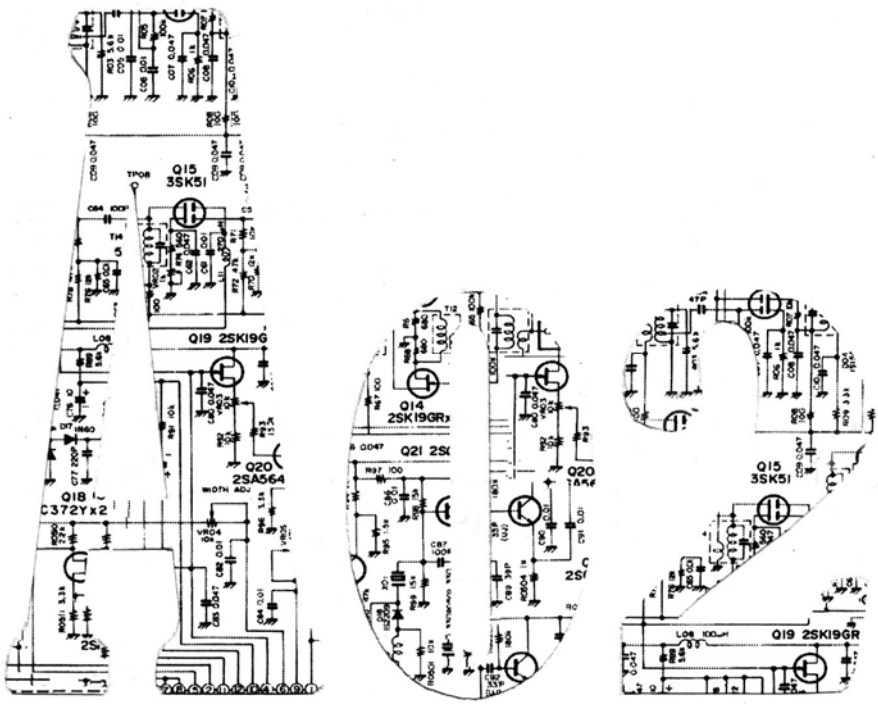

In dit nummer o.a.:
QRP op minimaal vermogen.
Studie & Radio: Hoofdstuk 3
AFN-TV

BOUW & AANNEMERSBEDRIJF JMM

Nieuwbouw

Verbouw

Renovatie

Onderhoud

Bouwkundig advies

Jan Meijer

Oostermeerweg 61, 1184 TT Amstelveen
Tel.: 06 - 53 122 162
Fax: 020 - 472 2728

Attentie: Nieuw e-mail-adres:
e-mail: bouwbedrijfjmm@yahoo.nl

Wij doen precies wat u graag wilt!

Ook hulp bij antenneplaatsingen met speciaal tarief voor leden Veron-afd. Ø2

Aanvragen via Geert, PA7ZEE
pa7zee@veron.nl
telefoon: 020-4964559

VERON Afdeling Amstelveen AØ2

Voorzitter: Richard Pasdeloup PA3CGG
Aidaplein 239
2402 TE Alphen a/d Rijn
Tel. 06-22270610
PA3CGG@amsat.org

Secretaris: Markus van der Vlugt
PE1HOY
Guido Gezellelaan 1
1422 BJ Uithoorn
Tel. 0297-533108
PE1HOY@veron.nl

Penningm. : Theo Scheltes PA1TO
Botdrager 4
3641 LA Mijdrecht
pa1to@tiscali.nl
Gironr. Afdeling: 6257637
(ook voor de leesmap)

Bestuurslid: Mark v.d. Beld PE1PAZ
markenmar@planet.nl
Ati Floor PA4ATI
atifloor@gmail.com

Leesmap: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

QSL-Mngr.: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

Redactie: Monika Pouw-Arnold PA3FBF
mel.arnold@telfort.nl

Homepage: www.pi4asv.nl

Bijeenkomst **alleen elke 2e dinsdag** in 'De Meent', Orion 3, 1188 AM Amstelveen. Aanvang 20.00 uur. Op de laatste donderdag van de maand kan wel een praatje aan de bar gemaakt worden; dit is echter geen officiële bijeenkomst van de VERON.

Het Clubstation PI4ASV is QRV

Woensdag: 20.00 uur op 145.400 MHz
Dit is de huisfrequentie waar leden van de afdeling vaak op te vinden zijn.

Zondag: 21.00 uur op 51.500 MHz.
Verschillende inmelders werken dan met surplus materiaal wat altijd boeiend is, mede door de specifieke eigenschappen van de 6 meter band.

Inmelden (ook van buiten de afdeling) wordt zeer op prijs gesteld, evenals rapporten van luisteramateurs.

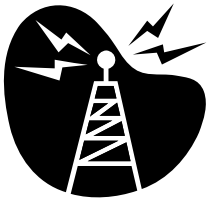

Inhoudsopgave:

Bestuur en PI4ASV …….. 3
Agenda…….....4
Van de Voorzitter…….....4
Philips-museum heropend……5
QRP op minimaal vermogen……6
Studie & Radio, Hoofdstuk 3……..9
AFN-TV……12
Twijfels op 4 m……..14

Overname van artikelen en/of schema's is slechts toegestaan met volledige bronvermelding. Aanbieders van artikelen en schema's ter publicatie, worden geacht bekend te zijn met de bepalingen, zoals in de auteurswet omschreven en deze bepalingen ook strikt na te leven.

AGENDA

Juli — augustus 2013:
Geen bijeenkomsten in de vakantiemaanden juli en augustus.

3 september 2013
Lezing door Geert PA7ZEE over zijn bezoek aan Radio Grimeton / SAQ.

7-8 September. De SSB velddag
Help mee om ook weer een gezellige velddag er van te maken. Testen van je zelfbouw antenne is mogelijk. Aanmelden PA7ZEE. Geert Locatie: IJSBAAN ouderkerk a/d Amstel. (Mocht er een BBQ zijn, kosten voor eigen rekening).

10 september
Lezing "SDR radio met demo."

14-15 september
PH6FBU vanuit Fort bij Uithoorn. Ook met ATV actief (ATV-groep Amstelveen. Aanmelden bij coördinator PE1HOY. Markus PE1PAZ. Mark (ATV).

28-29 september
PH6FBU vanuit Fort bij Uithoorn.

8 oktober 2013
Lezing door Geert PA7ZEE over zijn bezoek aan Radio Grimeton / SAQ.

12 november.
Lezing "Tuners en Antennes"

10 december
Nog niet bekend.

Veron bijeenkomsten op de tweede dinsdag van de maand in De Meent, Orion 5. Begin om 20.00 uur.

VAN DE VOORZITTER

Op het moment dat u dit leest, is de vakantieperiode zo goed als achter de rug en nadert het knutselseizoen weer, de dagen worden al merkbaar korter. Ondanks de koude start van 2013, is het toch vaak goed weer geweest om bijvoorbeeld uw antennes een onderhoudsbeurt of een upgrade te laten ondergaan. Of zelfs iets geheel nieuws op te zetten. Of eens mee te doen met een velddag of een vossenjacht. Mijn installatie staat intussen al weer een jaar, waar blijft de tijd! Vorig weekend meegeholpen een medeamateur te voorzien van een nieuwe installatie, altijd leuk en ook weer leerzaam, want geen dak of opstelplaats is hetzelfde. Binnen onze afdeling gaat Geert PI7ZEE door met het opleiden van jonge zendamateurs en menig geschonken VHF transceiver is al in gebruik. Vooral de Condor is in trek, waar met name de microfoonsnoeren voor hoofdbrekens zorgen. Heeft u nog wat spullen welke u voor de jonge zendamateur aan onze afdeling zou willen schenken, dan hoor ik dat graag. Dan staat de SSB-velddag al weer voor de deur (raadpleeg onze website), we zien u graag verschijnen. Daar wordt gewerkt aan de nodige promotie van onze hobby en we mogen zoals vorige keer, weer gebruik maken van het terrein van de schaatsclub in Ouderkerk aan de Amstel. Het belooft weer een gezellige dag te worden. Naast de leuke vooruitzichten zijn er helaas binnen de afdeling ook minder prettige zaken aan de orde. Monika PA3FBF, moet wegens ziekte de redactie van Amstelstraler uit handen geven. Zie een stukje van haar eigen hand, achter in deze uit-

gave. Daarmee zoeken we op heel korte termijn iemand die het stokje wil overnemen om ons afdelingsblad samen te stellen. Wie oh wie?
Tot slot hoor ik graag uw belevenissen, op de verenigingsavonden, op de band, tijdens een ronde of misschien in de Amstelstraler, of misschien eens tijdens uw lezing? In elk geval weer veel genoegen toegewenst met onze hobby en graag tot ziens.

73, Richard, PA3CGG.

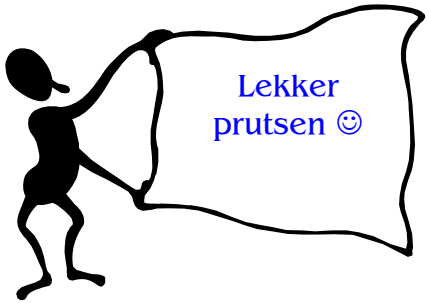

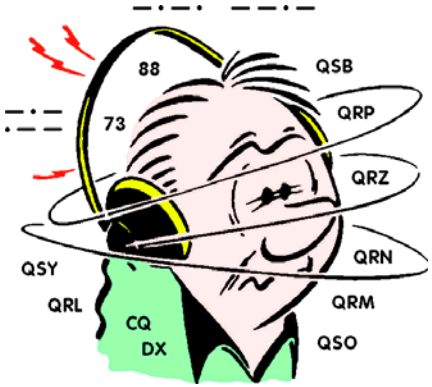

PHULIPS-MUSEUM HEROPEND

Van: Internet

Koningin Beatrix heeft op 5 april aan de zijde van Frans van Houten, CEO Koninklijke Philips Electronics, het Philipsmuseum in het centrum van Eindhoven officieel geopend. H.M. de Koningin bracht symbolisch het licht naar het museum door een oplichtende draadloze LED-lamp in een lichtkunstwerk te plaatsen. De openingshandeling werd onder muzikale begeleiding van leden van het Philips Symfonie Orkest verricht. Hierna kreeg de Koningin een rondleiding door het museum.
In het nieuwe museum beleeft de bezoeker de ontwikkeling van het wereldconcern, vanaf de start in 1891 tot en met de innovaties voor morgen. Het is een interactief verhaal over innovatie en ambitieus ondernemerschap, waarmee Philips een positieve impact op het leven van miljoenen mensen had en nog altijd heeft. Aan de hand van unieke historische en hedendaagse producten en de boeiende verhalen die erbij horen wordt dit tastbaar gemaakt. Ook wordt in het museum een tipje van de sluier opgelicht over wat het concern voor toekomst voorziet.
Frans van Houten: “In het Philips museum komen onze geschiedenis, ons ondernemerschap en onze innovaties op een prachtige manier samen. Het museum vertelt het verhaal van een bedrijf dat al meer dan 120 jaar werkt aan innovaties, die ervoor zorgen dat mensen beter en gezonder kunnen leven in een meer duurzame wereld. Het Philips museum is er om te inspireren en geïnspireerd te worden.”

QRP op minimaal Vermogen

Van Piet van Schagen — PA3HDY

Het was lekker om even uit te rusten op het terras van het hotel De Cantharel.
Er waren nog maar weinig bezoekers om deze tijd. Twee mannen zaten heerlijk in het zonnetje met een glas bier binnen hand bereik. Ze waren net terug van hun bezoek aan de radiobeurs in Hoenderloo. Altijd de moeite waard om daar wat rond te lopen; je komt er meestal veel kennissen tegen en met wat geluk vind je ook nog iets wat weer te gebruiken is voor de hobby. Niet zo'n slecht idee om er een gezellig weekendje van te maken, de vrouwen waren naar paleis het Loo en zouden voorlopig nog niet terug zijn.
Jan had op de markt een oude dynamische microfoon gekocht, een model uit de jaren veertig, omschakelbaar van laag naar hoogohmig. Het zag er nog ongebruikt uit en nog goed te gebruiken straks thuis in zijn shack. Willem had zijn oog laten vallen op een oud chassis van een BX400A zonder kast echter nog geheel roest vrij en volgens de verkoper perfect werkend.
Begrijpelijk dat Jan vroeg wat hij daar nu mee wilde beginnen. Willem vertelde dat hij het zelfde toestel thuis had staan met een verbrandde voedingstrafo en wilde dit chassis met het andere vervangen.
Het zou zeker minder tijd vergen dan de trafo er uit te slopen en een ander in te bouwen.
Trouwens voor 10 euro, laat je dat toch niet lopen? Jan die uit gewoonte altijd zijn draagbare kortegolf ontvanger meeneemt en niet nalaat daar geregeld naar te luisteren, had het toestel op tafel gezet en draaide aan de afstemming. Op de veertig meter waren zo te horen enige zendamateurs bezig met een contest. Met aandacht luisterden ze naar de gesprekken, waarop Jan zei: "Volgens mij is dat hier vlak bij." Willem knikte: "Er staat mij iets van bij dat de QRP club in Apeldoorn vandaag actief is, ik meen zo iets gelezen te hebben in het blad.
Jammer dat we zelf niet een zendertje meegenomen hebben. Eigenlijk zou je voor nood altijd zo iets bij je moet je hebben, zoals laatst beschreven in het QRP blad door PA7ZEE." Jan nam een slok van zijn bier, dacht even na en antwoordde: "Oh, dat sigarenkistje met die batterijbuisjes, ik meen twee maal DL92. Handig ook die hoogspanningsvoeding van Gyula Kiss, die het mogelijk maakt dergelijke schakelingen compact te bouwen."
Willem onderbrak zijn uitleg met de woorden: "Kijk eens wie daar aan komt!"
Jan keek nu in de aangewezen richting. "Verdorie, dat is Anneke! Anneke van der Ploegh. Ach, die is natuurlijk ook naar de beurs geweest."
Zij had beide zendamateurs zien zitten en liep op ze af. ""Hallo, zijn jullie er ook? Mag ik er even bij zitten?" Ze wachtte het antwoord niet af, nam plaats aan de tafel en wenkte de ober . "Mag ik jullie ook iets aanbieden?" "Ja graag, twee bier, als het mag."
Anneke keek nu naar het chassis dat Willem naast zijn stoel had staan. "Een Philips toestel als het goed zie, wat moet je daar nu mee?"
Willem vertelde nu over de verbrande trafo en de reparatie die nu niet meer nodig is, nu het hij chassis in zijn geheel kan vervangen.
Anneke keek hem begrijpend aan en vervolgde: "In Apeldoorn is er ook iets te doen met de QRP club, misschien dat ik er straks even heen rij."
"Ja, dat hoorden we zojuist al op de radio, ze zijn bezig met een contest,

jammer dat we geen zendertje mee genomen hebben, het zou wel leuk geweest zijn om een verbinding te maken."
Anneke schoot nu in de lach en wees naar het chassis . "Daar staat je zender!"

Philips BX 400 A

Beide mannen keken nu stomverbaasd. "Dit toestel een zender?!"
"Ja! Met slechts een paar zeer eenvoudige handelingen, verander je dat in een prachtige telefoniezender."
Nou daar keken ze van op. Ze wisten dat Anneke tot veel in staat kan zijn, maar om nu een radio even om te bouwen tot een bruikbare zender, dat leek ze onmogelijk.
Jan vroeg: "Vertel dan maar hoe we dat moeten doen."
"Deze BX400A heeft twee kortegolf banden waaronder ook de 40 meter en het voordeel dat zich links een schakelaar bevindt waarmee we de pick-up ingang kunnen inschakelen, die tevens de verbinding vanaf de detectie onderbreekt zonder de oscillator uit te schakelen. Het is dus mogelijk om te moduleren met een microfoonsignaal."
Ze dacht nu even na en vervolgde "Ja, daaraan heb ik even niet gedacht, we hebben natuurlijk een microfoon nodig."
"Geen nood", riep Jan en liet zijn zojuiste gekochte microfoon zien.
"Dat komt goed uit, dan staat ons niets meer in de weg om binnen tien minuten deze QRP zender klaar te hebben."
Het zal begrijpelijk zijn dat Jan en Willem elkaar aankeken en dachten "dat lukt nooit."
"Ik heb hier niet direct het schema bij de hand, maar dat is ook eigenlijk niet nodig, een soldeerpistool, wat gereedschap en een stukje montagedraad heb ik wel in de auto liggen. Het lijkt mij het beste om naar een van jullie kamers te gaan, want een stopcontact hebben wij natuurlijk wel nodig."
Willem stelde voor om het schema op te vragen op de website, via de computer bij de receptie. Dat was een goed idee en nadat ook Anneke haar servicekoffer uit de auto had gehaald, gingen ze naar de kamer van Jan.
"Kijk", zei Anneke, "Allereerst sluiten we de antenne-ingang kort, zodat we geen last hebben van binnenkomende signalen. Aan het rooster van de oscillator triode van de ECH42 verbinden we een draadje waar we straks een korte antenne op aansluiten. Nu moeten we de voedingsweerstand van de oscillator losnemen van de hoogspanning en verbinden met de anode van de eindbuis."
Willem bestudeerde het schema dat hij had uitgeprint en merkte op dat het de weerstand R6 is. Anneke had deze echter al los gesoldeerd en door de weerstand iets te verdraaien kon deze op de uitgangstrafo vast gesoldeerd worden, op het punt waarop ook de anode van de EL41 is verbonden...
Het leek wel of Philips al rekening gehouden had met een eventuele ingreep. Het was niet nodig om uit te leggen dat dit anodemodulatie is, door gebruik te maken van de wisselende gelijkstroom door de primaire van de uitgangstrafo, bekend als Heising-modulatie. De luidspreker was niet aanwezig en Anneke soldeerde daarvoor in de plaats een wat forse weerstand

van 10 Ohm.
“Eventueel kan nog de MF buis, de EAF42, er uitgehaald worden, maar is niet persé noodzakelijk.”
“Klaar”, zei Anneke “De microfoon heeft een jackplug, we moeten dus een verloopplug gebruiken met bananenstekkers, zodat we deze in de pick-up ingang kunnen steken. Ik heb zo iets denkelijk nog wel in mijn koffertje. Hij is toch wel hoogohmig?”
Jan liet zien dat de microfoon van laag naar hoog omgeschakeld kan worden.
“Het moeilijkste komt nog, namelijk de antenne, is deze te groot dan slaat de oscillator af. We moeten daarmee wat experimenteren, eventueel een spoeltje of condensator in serie opnemen. Eerst maar een kort draadje er aan hangen. Laten we proberen of het werkt, zet je ontvanger maar aan en stem af ergens in veertig meter band. Jan, neem jij de microfoon roep maar je call of een of andere tekst, dan zal ik voorzichtig proberen in afstemming te komen.”
Ze schakelde nu de BX400A in, draaide de golfbandschakelaar op de stand 6 – 18 Mhz en schakelde de met de andere schakelaar de pick-ingang in.
Jan sprak nu in de microfoon en Anneke draaide voorzichtig aan de afstemcondensator.
Willem luisterde gespannen naar zijn draagbare radio bijna met een oor in de luidspreker. Dat zou hem toch enige schrik bezorgen want hard en duidelijk klonk ineens de stem van Jan door de luidspreker.
“Het werkt”, juichte Willem. “Ja, maar dat is ook vlakbij””, zei Jan. “De vraag is, kunnen we echt een verbinding maken.”
“Blijf even doorpraten, dan kan ik met de volumeregelaar de modulatiediepte instellen”, zei Anneke.
Na alles goed te hebben ingesteld, spanden ze nu een korte draad op het balkon.
Anneke controleerde met een hoogohmige meter of de oscillator bleef werken, door de roosterspanning te meten. Die was min 9 volt, dus dat was oké.
Jan en Willem gingen er nu echt voor zitten en zeker gedurende tien minuten bleef Jan zijn oproep herhalen. Ze waren er zeker van op een goede frequentie te werken maar geen resultaat. Juist als Willem voorstelt om wat te drinken te halen en de deur uit wil lopen, klinkt er uit de draagbare radio een antwoord op hun oproep. Een onbekende call met direct daar achter: “Hier Apeldoorn…”
Er volgde nog meer wat door de emotie nauwelijks werd verstaan.
Jan liet nogmaals zijn call horen, en ja hoor, ze hadden verbinding. Toch een QSO weten te maken! Ze moesten daar eens weten wat voor zender er werd gebruikt. Volgens Anneke produceerde de BX400A niet meer dan 0,3 watt aan antenne-energie. Daarbij nog de verliezen door misaanpassing. Nog niet eens een half sigarenkistje vol, liet Jan lachend weten.
“Nou ja”, riep Wim vanuit de deuropening, “Het is QRP, dus met minimaal vermogen in de antenne!” Anneke keek hen lachend aan en zei, “Ik denk dat we dit kleine succesje beneden moeten vieren met een goede fles wijn.”
Daar waren ze het mee eens, en na de boel uitgeschakeld te hebben liepen ze naar beneden, richting de bar.

Noot: De schakeling is beproefd en werkt goed.

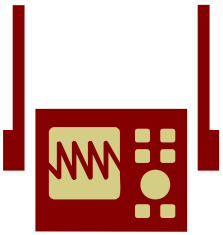

Studie & Radio
Hoofdstuk 3
Werken bij PTI Philips Radio-communicatie Industrie

Van: Erwin David—G4LQI
VE3ZTH, ex-PAØCG

Het werk was meer dan interessant en mijn collega's vriendelijk en kundig Al gauw werd ik belast met het beschrijven van apparaten die nog in het laboratorium in ontwikkeling waren. Daarvoor moest ik natuurlijk weten hoe ze werkten, dwz de 'apparatenvaders' om uitleg vragen. Voorbeelden: de eerste mobilofoons, antenneschakelaars voor 50kW HF zenders, en
TV-zenders waarvoor een Australische omroepmaatschappij offerte gevraagd had. (Nederland had destijds nog geen TV buiten experimentele uitzendingen in Eindhoven), Andere opdrachten kon ik zelfstandig uitvoeren. Katholiek Nederland wilde voor het 'heilige jaar' 1950 nieuwe kortegolf omroepzenders aan het Vaticaan aanbieden. Daar waren die antenneschakelaars voor. Van een lijst van doelgebieden zoals Zuid-Amerika en Hongarije/ Polen/Oekraine, ieder met een bijpassend frequentiebereik, moest ik rhombische antennes ontwerpen en tekenen; ik vond alle nodige info in het ARRL handboek! Voor het eerste mobilofoonnet en de geschatte maximum voertuig-relais afstand moest ik uitwerken hoe heel Nederland kon worden bestreken met het minimum aantal relais en frequenties. Gelukkig dat Nederland zo vlak is! Philips had een programma, Intern Technische Opleiding of ITO genaamd om de kennis van ongediplomeerden te bevorderen. Daar, in twee avonden per week in een kleine klas met een geduldige, toegewijde leraar leerde ik de integraalrekening waarover ik in Delft was gestruikeld.
Nu ik weer thuis woonde ging de bouw van PAØCG sneller vooruit. Lokaal verkeer in het Gooi werd destijds in de vijfmeterband, 58-60MHz AM afgewikkeld. Ik kocht een MOPA (Master Oscillator-Power Amplifier) surplus Duitse tank zender met twee 35W zendbuizen RL12P35 en een frequentie bereik 26-32MHz. Die zender kon zonder meer in de 28MHz band gebruikt worden. Door de helft van de uitgangstankspoel kort te sluiten kon ik genoeg drive op de tweede harmonische krijgen voor een 59MHz versterker. Die bouwde ik met een dubbeltetrode 829, een cadeau uit Amerika. Een VHF-HF ontvangervoorzetapparaat bouwde ik tussen de middag op mijn werk. Daar kreeg ik een standje voor maar het werkte des te beter! Als antenne maakte ik een drie-element Yagi.

PAØCG in 1949

PAOCG in 1949. *Achter het top paneel van het zenderrek een kiesschakelaar en separate antenne tuners voor vier HF banden plus dummy (de gloeilamp in het raam). Daaronder links de HF zender, rechts de 59MHz zender. Achter het onderste paneel de modulator en de voedingen. Op de ontvanger het VHF voorzet apparaat en voeding. Onder de aardbol de zelfgemaakte multimeter en de verplichte LC golfmeter.*

Een collega van mijn vader bracht een BC348 HF vliegtuigontvanger uit America voor mij mee. De zelfbouwontvanger in de shack foto, in een mooie kast van een zeevaartontvanger die bij Philips destijds in productie was, heb ik toen niet afgemaakt. Om de verdubbeltrappen van de HF zender af te regelen maakte ik een extra-kleine roosterdiposcillator die ik beschreef in Electron van September 1948. Die HF zender heb ik nooit gebruikt maar de VHF zender zelfs op het dak van de Larense watertoren.

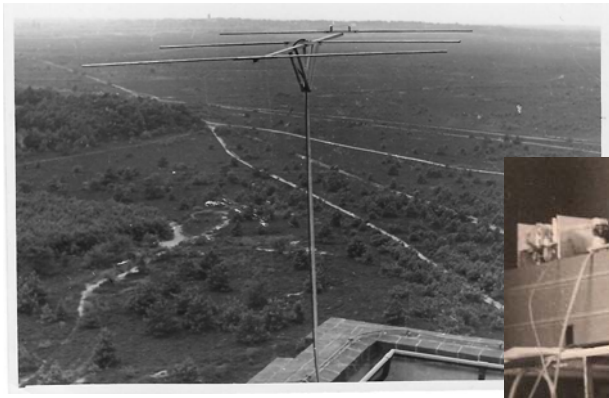

Hoog boven de Gooise hei

Voor de 1949 Veron vijfmetercontest hebben mijn vriend David, PA0RE (sk) en ik het zenderrek, en alles wat daarin en daarbij voor 59MHz nuttig was, naar het huisje op het platte dak gezeuld. Nadat alles aangesloten was werkte de modulator niet. Improvisatie: zonder afvlakcondensatoren in de hoogspannings-voeding werd de draaggolf met een verschrikkelijke 100Hz bromtoon gemoduleerd. Als MCW gesleuteld kon mijn signaal dan zowel met als zonder BFO gehoord worden. David kon helaas niet blijven maar ik heb de hele 24 uur in dat huisje gezeten. Het resultaat loonde de moeite. Alle Nederlandse provincies en Frankrijk gewerkt en een medaille in de contest.

Interessant als mijn werk was, ik was mij ervan bewust dat ik niet het salaris en aanzien kon verwachten dat mijn gediplomeerde collega's genoten voor hetzelfde werk. Bij Philips was men er zeer van bewust dat wij door de oorlog achter liepen op de technische vooruitgang die in Engeland en vooral Amerika was geboekt.

Ik dacht dat als ik een paar jaar in Amerika ging werken ik genoeg kon leren om bij thuiskomst een betere betrekking te kunnen verwachten.

In het huisje op de Larense watertoren.

Ik zegde mijn betrekking bij Philips op per 31 mei 1949. Het visum dat ik in 1945 aangevraagd had, dank je Papa, was nu beschikbaar en ik kon gaan wanneer ik wilde. Introducties had ik van PTI voor North American Philips, en voor twee andere electronica bedrijven.
In de tussentijd werkte ik in de ARRL DX contest met WOAIW in Kansas City, MO. Op mijn QSL kaart schreef "xpect to visit KC this Summer". Terug kwam Lees QSL met daarop "When in KC come see me".
Ik had geen idee dat dit voor mijn hele leven belangrijk zou zijn. Ik verkocht al mijn radiospullen voor 800 gulden, vier maanden salaris! In Juli vertrok ik per ss Edam naar New York.

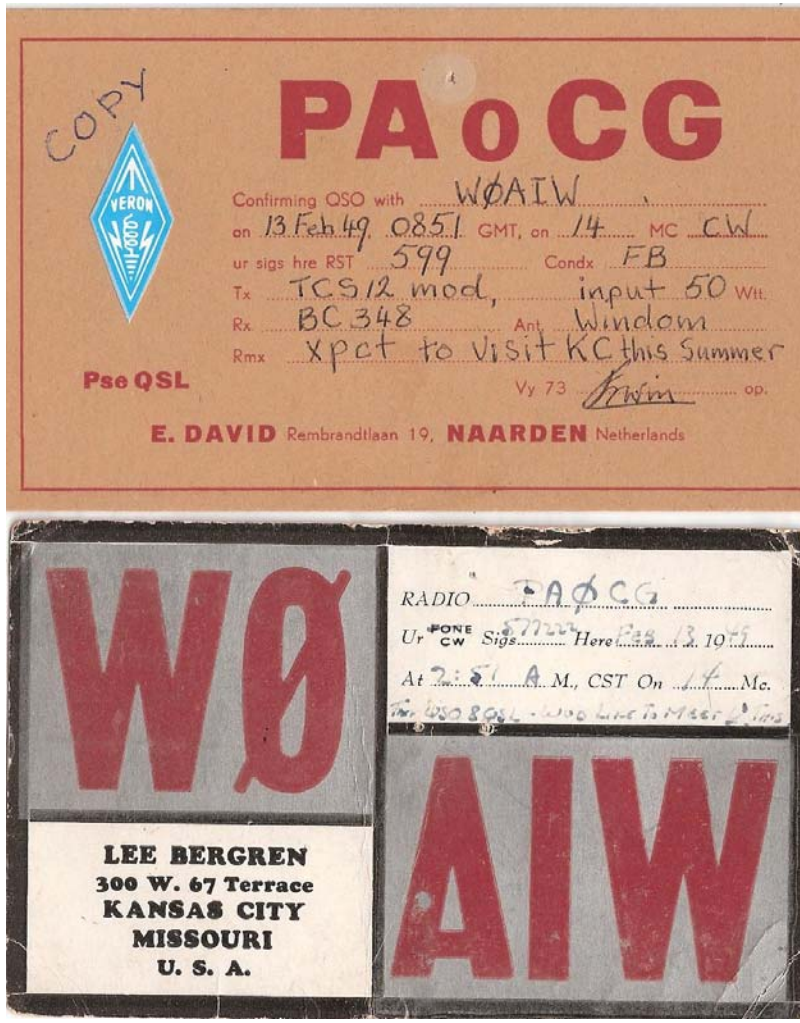

AFN-TV

Van: W.C. Niericker—PAØTLX

In de jaren 80 en 90 was de keus aan TV-zenders aanzienlijk geringer dan nu. Toch was er in het centrum van ons land een zender waar slechts weinigen naar keken; de militaire TV-zender op de luchtmachtbasis Soesterberg.
Nou had de Nederlandse overheid er alles aan gedaan om het kijken naar die zender te bemoeilijken en voorbehouden te zijn aan de in die omgeving wonende Amerikaanse militairen. Niet alleen zond de zender uit met het geringer Amerikaanse lijnental (NTSC), maar men had ook de antennehoogte en het zendvermogen beperkt (20 KW). Maar het ergste, de zender kreeg een frequentie toegewezen die normaliter buiten het bereik van een normale TV-tuner valt; het geluid op 871 en het beeld op867 MHz, kanaal A80.
Ger, PAoCDR, merkte dezer dagen op dat de zender verticaal gepolariseerd zou zijn. De tijd heeft herinneringen over dat feit uitgewist.

Nou was ik in het bezit van een Grundig multi-norm TV, als gebruikt door binnenvaart schippers, en woonachtig in Amstelveen op de bovenste verdieping (8 hoog) van een appartementen complex en de woonkamer had vrij zicht in de richting zuid-oost, ware het niet dat op ca 1km afstand een nog veel hogere flat het uitzicht voor een stuk belette…
Eerst de afstand maar eens bepalen. Vanaf mijn balkon tot aan de zendmast 35 komma nog wat kilometer. Dat is op de grens van de horizon maar mijn antenne zou 27 meter boven de straat komen maar Amstelveen ligt een paar meter onder AP. Het zou er om spannen of ik al dan niet beeld zou hebben; voor een ruisvrij kleuren plaatje is ca 300 uV nodig als il me goed herinner.
En dan die rot flat een kilometer verderop… dat bleek mee te vallen, m.b.v. een atlas en een hoekmeting werd duidelijk dat ik daar net langs keek richting Soesterberg. De experimenten konden beginnen!

Er werd een open dipooltje gefabriekt en provisorisch op het balkonhek bevestigd. Dat leverde een ruiserig zwart/wit plaatje op dat geregeld uit de synchronisatie van de ontvanger schoot. Dat is wel moed gevend en ik besloot er wat geld aan te besteden.
Gebeld naar Radio Communication Center aan de Amsterdamsestraatweg in Utrecht, of ze ook AFN antennes verkochten? Ja hoor, die hadden ze en wel in 3 uitvoeringen afhankelijk van de plaats waar ik woonde in Soesterberg of omgeving. Schaterlachend kreeg ik het advies mijn centen maar in mijn zak te houden; Dat zou in Amstelveen NOOIT lukken!
Ik stapte in de auto, reed naar Utrecht en kocht het grootste aangeboden exemplaar. De uitbater van de winkel, een zekere Hoss met het postuur van zijn naamgenoot in de TV-serie Bonanza, vroeg of ik diegene was die zo even gebeld had. Dat ontkende ik en hij zei dat één of andere idioot dacht dat hij in Amstelveen nog naar AFN zou kunnen kijken. De idioot vertrok met de grootste yagi antenne, iets van 58 elementen, en een bos 75 ohm coaxkabel van het kaliber RG58-U maar dan wit en 75 ohm.

Diezelfde dag nog werd de antenne boven de balkondeur op een uithouder gemonteerd en aangesloten op de Grundig TV. Hoss had gelijk, een bijna sneeuwvrij plaatje maar zwart/wit. Het signaal bleek te gering om de omschakeling naar kleur

te bewerkstelligen. Somber schonk ik een borrel in en daarna nog een paar. De XYL vroeg die avond waarom ik zo stilletjes was.

De volgende dag (na de kater) belde ik Hoss met de vraag wat de duurdere kabel kostte. Die kabel was op 75 ohm gebied het lijpe einde volgens Hoss en kostte destijds meer dan 3 gulden per meter. Ik zat al in de auto en een uur later verving ik het dunnetje door het lijpe einde. Vol spanning zette ik de TV aan en JA, dit genie had beredeneerd dat het kabelverlies de schuldige was. Kleuren plaatje van AFN!
Een week lang ging het goed tot het buiten begon te regenen. De TV sprong dan geregeld terug op zwart/wit...
Ik besloot een voorversterker voor 870 MHz te construeren. Hoss had wel iets maar intussen waren de kosten van dit project de pan uit gevlogen. Met een MOSFET werd in een waterdicht doosje een versterkertje gefabriekt dat de verliezen van het lijpe einde zou moeten compenseren. Die verliezen had ik berekend en dat bleken op die frequentie toch een paar dB te zijn. Dat moest allemaal wel omdat de XYL mijn voorstel om de woonkamer anders in te richten zodat de TV dichter bij de antenne kwam resoluut van de hand wees. Met de voorversterker bleek ik de regen de baas en mijn XYL ook!

Hoss was een goede bekende geworden en bezocht ons op een avond om een niet te tillen Rohde & Schwarz ontvanger van me over te nemen en toen hij aanbelde zette ik de TV snel op AFN. Het duurde even voor hij het in de smiezen had. Hij slikte en zei dat hij met de jongens op de zaak had gewed dat ik het nimmer voor elkaar zou krijgen...
Het geluk lijkt grenzeloos maar er was een staartje. Op straat hield een buurvrouw mij staande en op mijn schoonheid op het balkon wijzend vroeg ze: Wat is dat voor een lelijk ding? Als dat een antenne is, dat mag helemaal niet... Nou was, toegegeven, het ding een tikje overmaats en stak het een stuk uit over het balkonhek.
Over dit nieuwe probleem moest worden nagedacht. Op een dag, toen de XYL van huis was, sleepte ik de spectrum analyzer naar de woonkamer en sloot de van het balkon komende antennekabel er op aan. Laddertje naar het balkon en het eerste director element er afgehaald. Geen verschil volgens de analyzer. Tweede element er afgehaald, weer geen verschil. Dat ging zo door tot de helft van alle directoren niet langer deel uit maakten van de yagi en ik een schrapje minder signaal (een deel van een decibel) op de spectrum analyzer vast stelde. Kortom, ijzerzaag er op en de boom tot op de helft ingekort. De antenne was niet langer zichtbaar vanaf de straat!
Toch werd er niet veel gekeken naar de zender. Het niveau van de programma's lag op het niveau van de huidige pulpzenders en het enige aardige was de nieuwslezer, gehuld in een militair uniform. Waar het om ging was het technisch zegevieren!

Het gerucht verspreidde zich snel. Buren wilden aangesloten worden maar die schrokken gelukkig terug als ik vertelde dat ze dan een ander TV toestel moesten kopen. En al hadden ze dat gedaan dan was ik er nog niet ingetrapt. Ik ben geen kabel distributeur tenslotte.
Op een dag kwam er een merkwaardig telefoontje. Het nieuws was kennelijk in Soesterberg doorgedrongen (Hoss was een OH) en een Amerikaanse officier vroeg of hij langs mocht komen. Een keurige vent die allereerst een kwartiertje

naar zijn eigen programma keek, duidelijk met de verwachting dat het beeld zou gaan sneeuwen, wat het niet deed. Daarna begon hij allerlei vragen te stellen, de meeste van technische aard. Ook deed hij het verzoek er niet al te veel bekendheid aan te geven omdat het consequenties voor zijn zendantenne zou kunnen hebben.
Toen hij vernam dat we voornemens waren naar het buitenland te vertrekken zei hij grote belangstelling voor het appartement te hebben mits de antenne op het balkon zou blijven staan. You know, my wife want to stay in the surrounding from Soesterberg because of the TV-transmitter. But Soesterberg is in the middle of nowhere and Utrecht is a terribel city! Ik wees hem er maar niet op dat het winkelcentrum waar ik boven woon bekend staat als het minst gezellige van heel Europa en dat je nergens ter wereld een slechter Chinees restaurant kan vinden dan hier. Dromen om weg te zijn van je werkkring moet je niet verstoren.

Wat later was ik weer in de winkel van Hoss. Ik schudde meer dan 25 elementen op de toonbank en zei dat die niets extra's deden. Hoss grijnsde en zei: Ja, dat weten jij en ik maar die Amerikanen niet. Ik heb een mooie marge op dat lange loeder! Dat mijn geloof in heel lange yagi's voor het leven verloren ging heb ik hem maar niet verteld.
Hoss overleed in 2012 en zijn winkel op de Amsterdamsestraatweg bestaat niet langer. Met de opheffing van de vliegbasis Soesterberg verdwenen de Amerikanen en met hen AFN-TV.

Met dank aan Ger, PAoCDR, voor de aanvullingen en correcties

TWIJFELS OP 4 M

Van: W.C. Niericker — PAØTLX

Op een avond in juni meldde zich op 4m HVoA, niet te versmaden DX dat Vaticaan! Een zekere Francesco voegde steeds een Italiaanse call aan de HV-call toe, nou ja dat is ongebruikelijk maar dat mag.
Uit nieuwsgierigheid stopte ik HVoA in QRZ.com en ja hoor, keurig met een afbeelding van zijn QSL, maar merkwaardig genoeg met de vermelding van een adres in Rome, dus in Italië, en NIET in het Vaticaan. Via details kan je op QRZ.com een landkaartje verkrijgen. Francesco had de details redelijk goed ingevuld en zodoende is via een blauwe lijn de antennerichting zichtbaar. Dat is vreemd, de blauwe lijn wijst naar een locatie op een straatlengte afstand van het Vaticaan…
Nou kan het zo zijn dat Francesco heeft gedacht 'kom, we kijken niet op een paar honderd meter" ofwel hij stapt in zijn auto en rijdt naar het parkeerterrein in Vaticaanstad en maakt van daaruit mobiel zijn verbindingen maar dan zouden juiste roepletters zijn: HV/I etc…
QRZ.com vermeldt dat QSL gaat via een Italiaans station. Tik je die call in dan kom je weer terecht bij Francesco, maar die woont nu aan de geheel andere kant van Rome.
Er op los fantaserend is Francesco een rijke monnik (of dat kan moet je maar aan zijn XYL vragen) die aan de andere kant van Rome woont maar vanwege het drukke verkeer een flatje heeft naast het Vaticaan. Gaat hij naar zijn werk dan neemt hij een portable transceivertje mee en zijn er condities dan blijft hij een uurtje langer op kantoor en hangt hij een draadje uit het raam. Van Padre Radio

heeft hij vernomen dat hij zijn gang mag gaan en maar een mooie call moet uitzoeken.
In de lijst met stations in Vatican-City komt de call HVoA niet voor. Nou, dat zal wel toeval zijn!
Let op, ik ben de laatste die beweert dat Francesco een piraat of ongevaarlijke gek is. Maar ik ben wel blij te beschikken over de QSL van HV4NAC. Die wordt gegarandeerd geaccepteerd als je b.v. het DXCC aanvraagt. Nee, de kaart van Francesco hoef ik niet, sinds ik op TV de directeur van een Italiaans treinfabriekje heb aangehoord!

De meeste computerfouten komen voor tussen het toetsenbord en de leuning van de stoel

VAN DE REDACTIE

Van: M.E.L. Pouw-Arnold — PA3FBF

Na ongeveer nu vijf jaar onze Amstelstraler te hebben morgen verzorgen en de meervoudige reacties van één bepaalde OM in Uithoorn op de hardcopy-Amstelstraler: hij en XYL stráálden de bezorger van de AS altijd tegemoet: "Hé, de Amstelstraler is er weer!!!", hier nu mijn grote dank voor jullie medewerking met dan ook veel kopij uit de regio! Wij allen maken samen de Amstelstraler! Het werk eraan heeft ook mij door de jaren heen veel plezierige momenten gegeven! Nu heeft helaas een ziekte het pad van deze redactie gekruist, die steeds meer wissels op deze is gaan trekken. Het bestuur is dus op zoek naar een nieuwe redactie. Het werk is zeer goed te doen met wat tijd. Wie neemt onze Amstelstraler over m.i.v. het Sinterklaasnumer!?

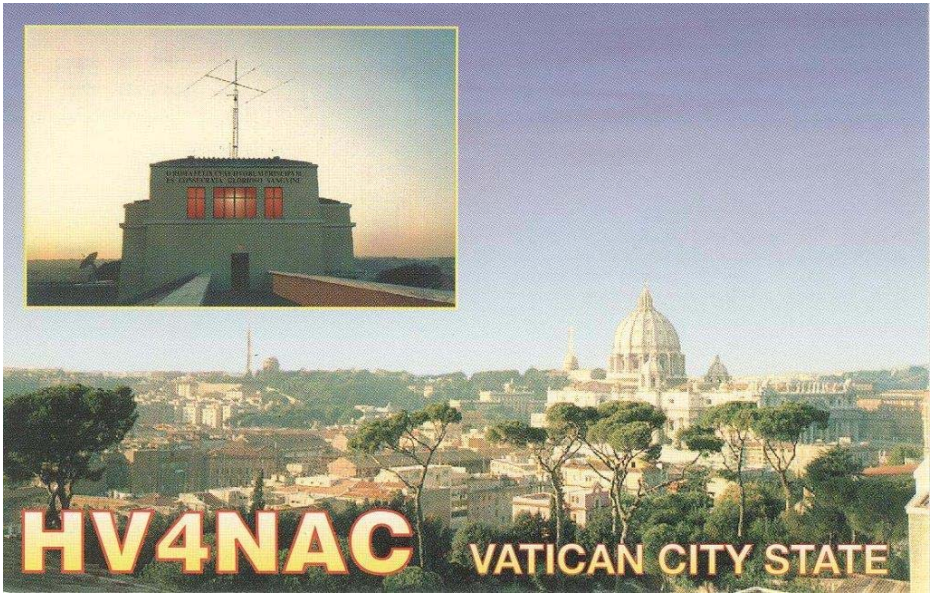

Amsterdamseweg 151

1182 GT Amstelveen

Tel: 020-4419463

Fax: 020-4457412

E-mail: **info@stevab.nl**

Voor bereikbaarheid, openingstijden en productinformatie:
http://www.stevab.nl

Elektronicaonderdelen

Elektramateriaal

Reparatie van radio/TV/video's en kleine huishoudelijke apparaten, ook computers en computeronderdelen

Korting op vertoon van uw VERON AØ2-lidmaatschapsbewijs

AMSTELSTRALER

Mededelingenblad van de VERON Afdeling Amstelveen

34e jaargang nr. 4, december 2013

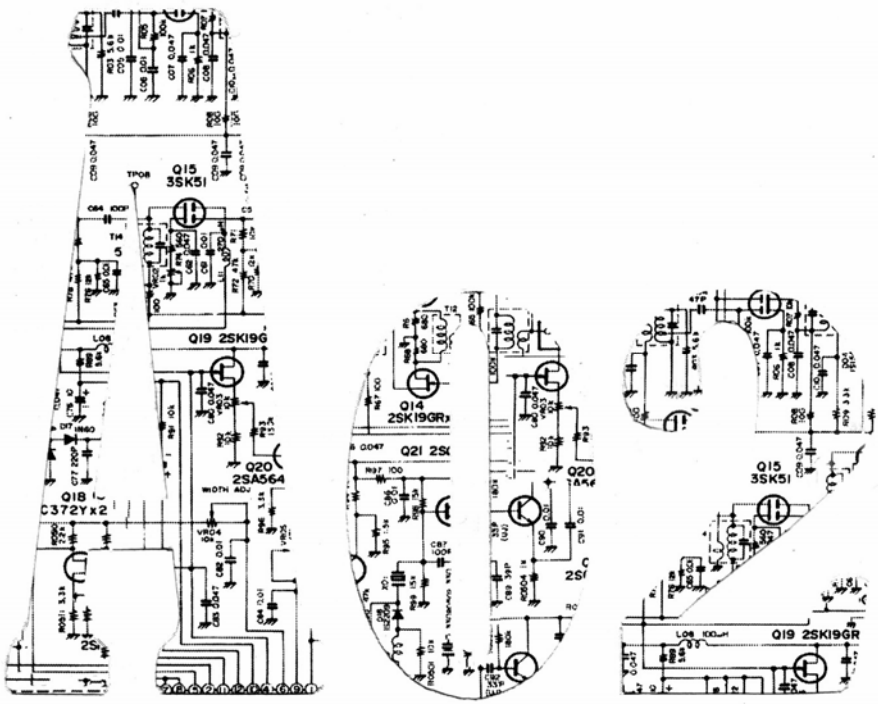

In dit nummer o.a.: Leesmap 2014
Monika PA3FBF
Signalen uit de ethet
QRG's voor CW-beginnelingen

BOUW & AANNEMERSBEDRIJF JMM

Nieuwbouw

Verbouw

Renovatie

Onderhoud

Bouwkundig advies

Jan Meijer

Oostermeerweg 61, 1184 TT Amstelveen
Tel.: 06 - 53 122 162
Fax: 020 - 472 2728

Attentie: Nieuw e-mail-adres:
e-mail: bouwbedrijfjmm@yahoo.nl

Wij doen precies wat u graag wilt!

Ook hulp bij antenneplaatsingen met speciaal tarief voor leden Veron-afd. 02

Aanvragen via Geert, PA7ZEE

pa7zee@veron.nl

telefoon: 020-4964559

VERON AFDELING AMSTELVEEN A02

Voorzitter: Richard Pasdeloup PA3CGG
Aidaplein 239
2402 TE Alphen a/d Rijn
Tel. 06-22270610
pa3cgg@amsat.org

Secretaris: Markus van der Vlugt PE1HOY
Guido Gezellelaan 1
1422 BJ Uithoorn
Tel. 0297-533108
PE1HOY@veron.nl

Penningm.: Theo Scheltes PA1TO
Botdrager 4
3641 LA Mijdrecht
pa1to@tiscali.nl
Gironr. Afdeling: 6257637
(ook voor de leesmap)

Bestuurslid: Mark v.d. Beld PE1PAZ
markenmar@planet.nl

Ati Floor PA4ATI
atifloor@gmail.com

Leesmap: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

QSL-Mngr: Theo Scheltes PA1TO
pa1to@tiscali.nl

Redactie: Wim v. Berkom PA3ALG
pa3alg@veron.nl

BIJEENKOMSTEN

Elke 2e dinsdag van de maand in centrum "De Meent", Orion 3, 1188 AM Amstelveen. Aanvang 20.00 uur.

HET CLUBSTATION PI4ASV IS QRV

Woensdag: 20.00 uur op 145.400 MHz
Dit is de huisfrequentie waar leden van de afdeling vaak op te vinden zijn.

Zondag: 21.00 uur op 51.500 MHz.
Verschillende inmelders werken dan met surplus materiaal wat altijd boeiend is, mede door de specifieke eigeschappen van de 6 meter band.

Inmelden (ook van buiten de afdeling) wordt zeer op prijs gesteld, evenals rapporten van luisteramateurs.

Inhoudsopgave:

Bestuur en PI4ASV 3
Agenda 4
Van de Voorzitter 4
Van de Secretaris 5
De Leesmap in 2014 5
Minika PA3FBF 6
Signalen uit de ether 7
18 nei 1988 1500 LT 8
HF revisited 13
QRG's voor CW-beginners 13

Overname van artikelen en/of schema's is slechts toegestaan met volledige bronvermelding. Aanbieders van artikelen en schema's ter publicatie, worden geacht bekend te zijn met de bepalingen, zoals in de auteurswet omschreven en deze bepalingen ook strikt na te leven.

AGENDA

10 december 2013

Onze traditionele verkoopavond van o.a. door u in te brengen spullen, aan de afdeling geschonken zaken, tijdschriften uit de leesmap enz.
Bedenk wel dat het gaat om hobbygerelateerde zaken en dat u het eventueel ook weer mee naar huis moet nemen, want er kan echt niets worden achtergelaten

14 januari 2014

Huishoudelijke vergadering met (gratis) nieuwjaarsborrel, verkiezing bestuursleden, plannen voor het komende jaar, etc.

11 februari 2014

Software Defined Radio
Een lezing met demonstratie over Software Defined Radio door Harold PAøQRB.

11 maart 2014

Nog geen gegevens beschikbaar. Let op de aankondigingen en het laatste nieuws op de website www.pi4asv.nl.

8 april 2014

Huishoudelijke vergadering ter bespreking van de ingediende voorstellen voor de 75e vergadering van de VERON Verenigingsraad.

13 mei 2014

Nog geen gegevens beschikbaar. Let op de aankondigingen en laatste nieuws op de website www.pi4asv.nl.

VAN DE VOORZITTER

Beste Leden,

Op het moment dat u dit leest, zijn de kerstdagen weer in zicht en het knutselseizoen weer volop aangebroken.

Dit voorwoord heeft een wat trieste aanleiding. Waarschijnlijk herinnert u zich wel de oproep voor een nieuwe redactie voor *Amstelstraler* door Monika, PA3FBF, welke hoopte ons mededelingenblad nog tot eind dit jaar te kunnen maken.
Helaas was het haar niet gegeven en is zij ons veel eerder ontvallen.

Het voorlaatste nummer was nog van haar hand, dit nummer is samengesteld door Wim, PA3ALG die ook de komende nummers voor zijn rekening neemt als voorbereiding op de overdracht naar Deborah, PD9DC welke heeft aangeboden de redactie van *Amstelstraler* op zich te nemen.

Leest u vooral deze uitgave, welke vrijwel geheel in het teken staat van Monika.

Ik hoop u weer snel te zien, maar dat zal wel lukken, want de aanstaande verkoopavond is in de regel één van de best bezochte bijeenkomsten.

Ik wens u weer veel genoegen met onze hobby.

73, Richard, PA3CGG

VAN DE SECRETARIS

Beste leden.

Graag uw aandacht voor het volgende.
In het kader van een verantwoorde uitgave/distributie van de *Amstelstraler* willen we dit zo veel mogelijk doen in digitale vorm.

Een vriendelijk verzoek, stuur een mail naar de secretaris zodat we de verzendlijst weer goed kunnen bijwerken.
Niet van alle leden hebben wij het (juiste) e-mailadres.
Ook al ontvangt u de *Amstelstraler* nu al per mail, stuur dan toch even een mail zodat we kunnen zien of alles klopt.

Amateurs van buiten de afdeling kunnen op verzoek ook de *Amstelstraler* krijgen maar alleen per e-mail.

Met vriendelijke groet,
Markus van der Vlugt PE1HOY
Secretaris VERON afdeling Amstelveen.
E-mail: pe1hoy@veron.nl

DE LEESMAP IN 2014

Ook in 2014 gaat de afdeling door met een van haar oudste activiteiten, de leesmap. Deze map bestaat uit de volgende bladen:

- CQ-Amateur
- CQ-DL
- Dubus (kwartaalblad)
- Funk Amateur
- Practical Wireless
- QST
- RadCom
- Sprat (kwartaalblad)

Deze bladen zijn maandbladen tenzij anders vermeld. Het abonnementsgeld voor 2014 bedraagt € 49,00.
Hiervoor krijg je maandelijks een leesmap welke je een week mag houden en daarna naar de volgende op de lijst moet brengen.
Voor verdere informatie of opgave als abonnee kun je contact opnemen met Theo Scheltes PA1TO,
E-mail: pa1to@veron.nl

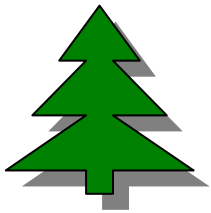

MONIKA PA3FBF

1954 — 2013

"Onze" Monika, is Silent Key.
Een toepasselijke aanduiding voor het heengaan van iemand bij wie de seinsleutel centraal stond. Haar HF-set heeft bij mijn weten nooit een microfoon gekend.

Alom bekend als "Mientje CW" was zij een inspiratie voor iedereen die de schone kunst van CW onder de knie probeerde te krijgen. Langlopende oefensessies op 2 en 80 meter, ongeacht het tijdstip van de dag en al dan niet met begeleiding via mail en diverse fora op het Internet.
Aan snelle nietszeggende QSOs had zij een broertje dood zoals ook uit haar artikelen blijkt. Rag-chewing was haar stijl. Uitgebreid informeren naar waar een tegenstation zich bevond, waar de operator mee werkte, wat hem bezig hield.

Nee, DX-chasing en contesten waren niet aan Monika besteed.

In het boek over haar kindertijd in Wuppertal lezen we hoe zij al op jonge leeftijd door die "rhythmische Gepiepse" gegrepen wordt, om voor de rest van haar leven met het Morse-Telegrafie-Virus besmet te zijn.

Graag had zij het lustrum als redactie vol gemaakt. Nog maar één nummer te gaan: 34e jaargang nummer 4.
Helaas, het mocht niet zo zijn …
Toch is voor mij haar lustrum wel gevuld.
Het laatste nummer van jaargang 29 werd grotendeels door haar voorbewerkt, ik maakte het alleen maar af. Nu herhaalt het zich, met haar pennenvruchten die ik als eerbetoon aan deze unieke persoon in de *Amstelstraler* vorm geef.
Hoe Monika daarover zou denken?
Ik hoor het haar zeggen:
"ALGje, es ist gut so."

Wim PA3ALG

SIGNALEN UIT DE ETHER

Mooi moment van Monika - PA3FBF

Het was winter 1966/67, ik was 12 jaar.
Al sinds weken vroor het dat het kraakte. Buiten lag alles vol sneeuw en ijs. Binnen in onze warme keuken stond de goede oude lampenradio, waarop ik 's avonds op de middengolf naar Radio Luxemburg luisterde met haar vreemdsoortige meeslepende Motown-muziek met als uitvoerenden b.v. de Four Tops, Temptations en De Supremes.
Altijd waren er atmosferische storingen en morsetekens waren op nabijgelegen frequenties te horen, waardoor ik wist dat dit station ver weg in het buitenland zat.

Wanneer ik dan naar bed moest, nam ik de radio mee de koude slaapkamer in en genoot daar in stilte van de warmte en het licht van de buizen.

Achter de radio ontstond in het donker een patroon van verlichte rondjes op de muur. Door de gaatjes op de achterkant van de radio bestudeerde ik het door de buizen en het schaallampje goudgeel verlichte binnenwerk van onze radio.
De verhitte buizen en het warme hout van de radiobehuizing gaven een enigszins opwindende geur af, die ik met genot opsnoof.

Ik bewonderde het vernuft van de mensheid, dat het mogelijk maakte dat verre omroepstations onzichtbare, onhoorbare elektromagnetische trillingen de atmosfeer in konden sturen, die weer hoorbaar gemaakt konden worden, door middel van mystiek gloeiende buizen en talloze andere componenten in de ontvanger, die van spanning voorzien werden door een gezellig brommende nettrafo.

Buiten hoorde ik, gedempt door de hoge sneeuw, auto's langzaam dichterbij komen en zich weer verwijderen.

Intens gelukkig sliep ik in.

18 mei 1988 1500 Local Time

Monika PA3FBF

1988 was nog die tijd, waarin men "naar Utrecht ging".
De technische examens werden in de Jaarbeurs afgenomen en de CW-examens, geheel in stijl, zelfs in het PTT-gebouw op de Burgemeester Fockema Andrealaan 15 te Utrecht; een 10 verdiepingen hoog "PTT-telecom" kantoorgebouw, dat ver boven alle andere uitsteekt.

Mijn CW-examen vond plaats op 18 mei 1988, een bewolkte maar droge snipperdag. Piet, mijn "OM unlis", had ook een snipperdag genomen.
Vastgestelde examentijd voor mijn groep was 15.00 uur .
Zoals afgesproken verschijnt Piet PA3DWS uit Haarlem circa 11.30 uur ten tonele bij ons thuis met zijn grapjes en aanmerkingen over zenuwen in het algemeen, de ingrijpende gebeurtenis van de wording van een PA3-er in het bijzonder en met het wondermiddel Valdispert.
Ik - sinds het opstaan al ietwat houterig ter been - moet er direct een of twee van innemen; de laatste zou ik een paar minuten voor het betreden van de examenruimte in m'n strot geduwd krijgen.

Circa 1,5 uur voor het uur der waarheid betreden we het PTT-gebouw en zoeven met de lift niet naar de examenverdieping, maar direct door naar de volgend hogere: de PTT-telecom-kantine.
Want PA3DWS' geheimtip: "Wij gaan lekker van 'n kopje koffie en een koekje genieten, terwijl zij daar beneden elkaar alleen maar gek maken!"

De koffie is ook in het hol van de leeuw vloeibaar en gaat dan ook makkelijk door 'n dichtgeknepen keel, onder kennisneming van het uitzicht vanuit de 10e verdieping over een zee van rode Utrechtse dakpannen.

Vanuit zijn ooghoeken ontgaat PA3DWS niets: "Prent dit mooie uitzicht maar goed in jouw koppie, want dat krijg je nooit van je leven meer te zien!"
Grapjas. Ik weet wel wat hij werkelijk bedoelt ...

Tijd voor de laatste Valdispert.
Nog steeds dat verlammende gevoel; ik neem mijn omgeving waar door een smalbandig audiovisueel filter.

In stilte hou ik me wéér voor ogen dat ik dat toch altijd zelf heb gewild en er naar heb uitgekeken. Zonder diepte- ook geen hoogtepunten in het leven. Eindelijk op de kortegolf uit kunnen komen en de hele wereld rond!
Dit ritueel heeft me al de hele dag, tot

nu 14.45 uur overeind gehouden.
Gehoorzaam spoel ik met de laatste slokken koffie na. Vooruit maar: Nee heb je, ja kun je krijgen! Even geniet ik er weer van.

Met nieuwe moed met zijn drieën dus met de lift naar de bewuste verdieping lager. Van de uit de kantine gewende rust bij opengaan van de liftdeuren belanden we midden in de drukte. De gang is goed vol, sommige zitten op de grond tegen de muren geleund naast en tegenover de ingang van de examenkamer en er wordt monter gebabbeld en gegrapt. Zenuwen natuurlijk.

In die drukte maken wij kennis met Wim PA3BRP, die er ook is ter ondersteuning van zijn eigen, vanuit Giessenburg via de 2m klaargestoomde, zo-en-zoveelste ploeg aspirant PA3-ers.
PA3DWS kent PA3BRP al langer en overhandigt hem een hoesje vol nieuwe 'oude' teksten, die hij voor mijn lessen had gebruikt, zodat 3BRP niet zelf nieuwe hoeft te zoeken of te maken …

Deuren van de examenkamer nog steeds gesloten. Ik steek mijn laatste shag op evenals PE1MHL, zo hoop ik, want over 10 minuten zou officieel het examen moeten beginnen.

Een paar minuten later is het dan zover; de examenzaal moest alleen nog op orde gebracht nadat de vorige ploeg vertrokken was.
Naast de rijen stoelen en tafels met daarop de examen-installaties en -papieren, is dit gewijde lichte examen oord, ramen tot op de grond, voorzien van een geluiddempend, deftig, crèmekleurig, makkelijk vuil wordend maar toch schoon, hoogpolig kamerbreed tapijt; zoals het alléén luxe woonkamers betaamt …
Even denk ik ontzag voor ons radioamateurs van zijden PTT-telecom waar te nemen. Net als in de brief van de RCD, waarin ik toch echt úitgenodigd werd om het examen af te leggen!

Mijn psychische verlamming blijkt nu iets minder te worden. Ik kijk om en denk dat we er met z'n circa 19 zitten, ieder heeft zijn plaats inmiddels gevonden en wacht de dingen die komen gaan af, onder het lezen van de dubbelzijdige examen-instructie en het afstellen van de sleutels met hier en daar nog een praatje onder elkaar.

De deur wordt definitief gesloten. Wij zijn nu aan de buitenwereld onttrokken voor de duur van ongeveer 45 minuten, om gedurende deze tijd onze ingrijpende gedaantewisseling te ondergaan van PE1-ers in PA3-ers, onder aanwezigheid van de RCD/Examencommissie als katalysator. PDø-ers zullen er een deelcertificaat aan overhouden en hun slagen voor het C-examen bij hen eenzelfde verandering teweeg brengen.
Ik kijk naar de klok boven de deur, maar vergeet de tijd meteen weer.

De in A-, B- en D-met-deelcertificaat-kringen bekende heer Den Ridder begroet en verwelkomt ons en introduceert PAøAD als assistent. Ik merk dat hij ons op ons supergemak wil stellen.
Door onder andere uit te leggen waarom

de CW-examens er zijn, en door het examenverloop nogmaals mondeling toe te lichten en vraagt daarna of er hieromtrent toch nog onduidelijkheden zijn.
Er kan bij mij inmiddels zelfs een grijns vanaf, want er draait examen achtergrondmuziek, nl. "Heute hau'n wir auf die Pauke und machen durch bis morgen früh" van Tony Marshall. Zodat de spanning bij allen - die Duits kennen - gewoon af moet nemen·door het betrekkelijke ervan te horen: "We doen nu lekker gek en gaan ermee dóór tot morgen ochtend!" ffft
Verstand van de psyche van door examenzenuwen gekwelde radioamateurs is wel degelijk aanwezig bij PTT/RCD.

Geleidelijk worden wij door dhr. Den Ridder's rustgevende woorden naar het examen zelf toe geloodst: de 1e neemproef. Muziek uit.
Braaf worden de gewenste gegevens op het neem- formulier ingevuld en de koptelefoon opgezet. Ofschoon het kan, hoef ik niets aan volume of toonhoogte in mijn koptelefoon te wijzigen bij het horen van de test-tekst.
De proeftekst zelf à 12 wpm neem ik met gemak; ook die van de 2e neemproef ook daar geen black-out.
Daartussenin, tijdens inzameling van onze papieren met de 1e neemproef door PAøAD, is het weer of Tony Marshall of Roy Black & Anita "Schön ist es, auf der Welt zu sein, sagt die Biene zu dem tachelschwein" zingen: Ach, wat is het leven toch mooi, zegt de bij tegen het stekelvarken. Ik begin het inderdaad echt leuk te vinden.

Na de 2e neemproef een langere onderbreking. De spanning in de zaal is weer toegenomen, want de voor beide neemproeven gezakte amateurs zullen onverbiddelijk de zaal moeten verlaten, en dat verstoort even weer onze bijna harmonieuze verhouding tot de Nederlandse overheid voor belangstellenden die draadloos bezig willen zijn. Ik kijk noch op noch om bij het toenemend gerammel met stoelen achter mij en aan de vensterkant.

2e Prijs Vonkenboerenwedstrijd

Ergens ben ik nu geen gewone PE1-er meer. Ik heb van de hogere PA3-bewustzijnsniveau's het lagere bereikt, want ofschoon alles om me heen nog hetzelfde eruitziet, is het toch niet meer hetzelfde.

Durf mijn ogen nauwelijks te geloven bij het rondkijken: van de 17 tot 19 kandidaten zijn slechts 5 overgebleven.
De enige YL hoort er ook bij.

De Deur gaat weer op slot. De seiners zijn nu onder elkaar met dhr Den Ridder, Flip PAøAD en Roy Black & Anita en Tony Marshall.
We mogen ons naar wens naar de voor-

kant van de leeg geworden zaal verplaatsen, om gezelliger bij elkaar te zitten. Daardoor gaan de heren Den Ridder en PAøAD op twee moederkippen lijken met voor hen vijf knus bij elkaar zittende CW-kuikens.
Laatste kans om op de Junker te oefenen en goed af te stellen. De seinteksten worden uit de envelop op tafel gehaald: iets met scheepvaart en getallen in de vorm van QRG's.

Na tijd te hebben gekregen om op ons gemak de tekst vooraf door te lezen, moeten we op commando de eerste 6 letters van onze achternaam in de computer seinen.

Nu begint de seinproef zelf. Puntje nu bij paaltje. Wat zullen mijn beide Pieten daar buiten op de gang nu bibberen, omdat ik binnen mocht blijven ...
Ik ben verbaasd dat ik onder het seinen nog een gemakkelijker houding weet aan te nemen. Mijn concentratie is op haar opperbest, geen bibberen van de seinhand. Ik ben veel te begaan met de seintekst op zich, letters en cijfers in deze maritieme tekst wisselen elkaar vlug af zodat ik naar niks anders kan kijken of aan denken dan aan deze tekst. Einde 1e proef.

Alom weer diep adem halen. Door ervaring uit mijn vele seinavonden met PA3DWS heb ik het vermoeden, dat ik die toegestane 8 fouten zeker níet gemaakt heb. Toch hoop ik bovendien nog, dat ik ze helemaal niet gemaakt heb ...
Een langer aanhoudend geratel als van meerdere ouderwetse "wortel-stamper"-telexen achter het houten scherm aan de achterkant van de zaal dringt al langer mijn oren binnen: onze eerste seinproef zal wel worden uitgeprint.

HET gebeurt dan toch nog. Op de helft van de 2e seinproef.
Mijn concentratie zakt gewoon in elkaar. Moet herhaaldelijk regel en woord weer terug zien te vinden, om verder te gaan seinen waar ik mijzelf ook nadrukkelijk op moet wijzen. Ik krijg het benauwd bij tegelijkertijd zien van felle sterretjes. Het koude zweet breekt uit, tintelende armen en benen. Mijn seinhand begint aan een zelfstandig bestaan met groter wordende bibberatie-amplitude en -frequentie en verdoofd aan te voelen, alle kracht is er uit verdwenen. En het was zo mooi als op rolletjes gelopen tot nu toe!
Hoe is het mogelijk ...

Op excursie

Nu niets laten merken, zodat niet een buurman door mij besmet raakt; de resterende tekst wordt zo goed het nog gaat geseind, ook al zullen het meer dan 8 fouten wezen ...

Einde van deze laatste proef komt ook deze keer na 5 minuten geheel vanzelf.

Inzamelen van onze seinteksten.
Jammer, dat we ze niet mogen houden om als souvenir mee te nemen. Gedurende het nu vertrouwde wortelgestamp áchter het scherm, gemengde gevoelens bij ons daarvóór.
Deze keer geen achtergrondmuziek: het examen is nu definitief voorbij. Voor déze keer dan, want die OM vóór mij is gezakt, maak ik op uit het gesprek tussen hem en dhr. Den Ridder.

Flip PAøAD verzamelt onze handtekeningen op officieel papier als bewijs, dat wij het met hun beoordeling "gezakt/geslaagd" eens zijn. Door een handdruk van hem worden de geslaagden bij deze gelegenheid gefeliciteerd met het behalen van de A-machtiging. Ook ik ben inderdaad geslaagd met nul neem- en één seinfout.

Ik een PA3-er ... de examenzaal lijkt nu nog lichter dan die in het begin al was.
Moet even blijven zitten, om bij te kunnen komen - PE1MHL bestaat nu nog alleen op papier.
Gezellig nakeuvelen met z'n allen terwijl de deur intussen werd geopend.

De heer Den Ridder, PAøAD en PA3DWS hebben geconstateerd, dat bij de CW examenlichting van mei 1988 in elke groep onverwacht weinig seinkandidaten overbleven. Men vermoedt een geheel PA bestrijkend "gewoon-efkes-proberen-virus": teveel kandidaten met te weinig neemsnelheid en -routine deze keer volgens hen. Zo zonde van het verspilde examengeld.

Opeens gaat het erg snel, mijn Pieten in het kwadraat sleuren me de examenzaal uit omdat ik naar hun smaak te lang na wil babbelen, had ook nog eens dat computerachtige instrument naast de deur in de zaal aan een nader onderzoek willen onderwerpen.
Maar geen zin om tegen te stribbelen door mijn uitgeblust zijn en opkomende tweestrijd in m'n binnenste: enerzijds wel in staat om bomen uit te rukken omdat ik nu officieel erkend lid ben van de wereldwijd verspreide HF-amateur-kaste. Anderzijds zoiets als ontgoocheld, omdat dit éérste CW-examen tevens mijn laatste was. Want op zich toch een heel interessante leuke gebeurtenis!

Buiten op de gang overhandigt een trotse PA3DWS voor zijn maandenlange inspanningen mij de "pluim" voor het geslaagd zijn: een duivenveer, deze ochtend dichtbij zijn huis gevonden tijdens zijn ronde met zijn rottweiler Sheba.

Op de terugweg kan - voor de allereerste keer op deze dag - de zon de wolken opzij schuiven: puntje op de i ter afsluiting van mijn CW-examen en ook van dit verhaal.
Het duivenpluimpje prijkt nog steeds op de voeding van mijn HF-set.

HF REVISITED

Door Monika - PA3FBF (juli 2006)

Wat ik bijna niet durfde te verwachten de voorbije ca. 15 jaar, lijkt waarachtig toch nog te gebeuren: sinds zo'n klein jaar heb ik, nu 51, weer zin gekregen om ook op HF te luisteren en zelfs QSOs te maken.
Wel, ook nu weer alleen de lagere banden tot misschien up naar 20m net zoals ook al in het begin, want daar kan men meestal QSOs van heel andere stijl maken dan "(call) rst 599 (73)".

Na zo een lange tijd van verstoffende shack en nu, in juli 2006, vanwege allang veranderd slaap- waakritme zelfs met 's ochtends langere luisterperioden op HF – daar was 13 jaar geleden echt geen denken aan voor mij extreem ochtendziek mens - is het nu, als of ik een nieuwkomer op HF ben!

Eerst die condities: die zijn totaal veranderd sinds het op een na laatste zonnevlekkenmaximum rond 1989. Want het laatste maximum had ik helemaal voorbij laten gaan in mijn HF-inactieve periode.
Ook sommige PA-stations die ik vroeger geregeld hoorde op 80 en ook wel QSO mee maakte, hoor ik nu niet meer.
Omdat het toen al niet meer de jongste waren, denk ik nu: inmiddels SK??

Maar toch: b.v. PAØCMP toch nog still going strong vanuit zijn /a-QTH op 3.575 kHz.
Of: "arme stakkers!" dacht ik gisterochtend zeer vroeg, toen ik in de ochtendschemering op 40m CW onderin een pile-up hoorde rond een ZS-station.
Erg saai om als gespreksonderwerp alleen maar "599" te hebben en vol stress maar hopen dat als volgende eindelijk, eindelijk jouw call geseind wordt door het DX-station, met "599" erachter als bevestiging, dat je zijn begeerde QSL-kaart zult gaan ontvangen na binnenkomst van de jouwe! Dit soort plezier aan alleen maar het hebben van een bepaalde QSL-kaart ontgaat mij nog steeds helemaal.

Pile-ups gaan overigens áltijd gepaard met extréém goede condities: is u dat ook al eens opgevallen?
En een ZS is niets bijzonders voor mij. In winter 1988 verschalkte ik als mijn allereerste station op HF überhaupt meteen al een ZS1 in Kaapstad, op 10m en met slechts een FD4-compromis-antenne!
Ik had toen zelfs nog een amusante ragchew in, van zijn kant, het Afrikaans over o.a. zijn "skoonouers" die net in PA verbleven!

Dan al die vele voor mij onbekende soms exotisch aandoende calls op 80, die beginnen met een cijfer, dan een letter, dan weer een cijfer. Deze calls hebben wel grotendeels hun oorsprong daarin, dat het "IJzeren Gordijn" in het Oosten niet meer bestaat. Ik moet nu steeds mijn nieuwste Vademecum (uit 2000) erbij pakken en de calls nakijken.

Of ik hoorde laatst op een avond op 30m een "TM"-station, dat erg gewild scheen voor ook weer alleen wederzijdse uitwisseling van 599.
Later beneden keek ik in de DXCC-lijst: "TM" kwam er in niet voor, wel TL en TN: dit waren exotische oorden! TM dus dan zeker ook! Ik keek nog in de gewone prefixen-lijst en daar stond te lezen dat het "maar" om een Frans evenementenstation ging.
Nou, had ik hem aan de sleutel gekregen, dan had ik toch van hem willen weten n.a.v. welk evenement dit station in de lucht was gekomen! Maar of hij mij dan ook echt geantwoord zou hebben zo helemaal buiten het 599-routinewerk?

Een andere avond of ochtend, zo'n week geleden, hoorde ik in een andere pile-up op 40 een "/mm"-station.
Daarvan had ik graag geweten, waar die net aan het varen was op onze grote aardbol en wat voor schip het was, maar ook hier bleef het bij wederzijdse saaie "599"...
Door al deze jaren heen is mijn station niet helemaal hetzelfde gebleven. Door een extern ongeluk (je hebt van die druiloren, die de top van een boom afzagen mét de FD4 nog erin...) en slijtage tijdens mijn wekelijks rondje met PA3DWS en wijlen PA3EWQ op 2m CW.
Dit rondje bestond tot begin 2006 ook al 17 jaar (sinds mijn CW-examen in 1988) en heeft in mijn HF-inactieve periode mijn CW-vermogen op peil gehouden.

In 1995 legde mijn ETM2b het loodje.
De ETM2b is een single paddle, en op gegeven moment kwamen er ook op de punt-kant strepen eruit. Steeds weer opnieuw afstellen bracht geen soelaas. Om gek van te worden.
Maar ik was niet weg van zijn als opvolger bedoelde ETM5C, een double paddle. Ze seint nogal stroef, de punt/streep-spatie-verhouding ligt niet zo mooi in het gehoor en ze siert daarom allang mijn sleutelplank.

Bij de bekende zaak in Katwijk in 1996 iets later een Bencher gekocht en met meetsnoertjes proefsgewijs op de ETM2b aangesloten. Het seinde en seint nóg werkelijk als een tierelier!

Dus heb ik dit daarom meteen maar zo gelaten: de behuizing van de ETM2b staat op de plank, zodat ik meteen bij de krokodillenklemmen in de ETM kan, mochten zich contactstoringen voordoen (erg zeldzaam!), want de meetsnoertjes zijn nogal kort.
De openliggende ETM2b-boel dek ik na QRT QRL dan maar af met een stukkie plastic....

Wie niet lacht die d'amateur beziet!

QRG's voor CW-beginners

Door Monika - PA3FBF

Nu u uw CW-jachtakte hebt gehaald en (indien u al C-gemachtigd was) nu de HF banden (dus de kortegolf) op mag, denkt u misschien:
"Als ik maar in de CW-band zit, dan zit het wel goed met meteen een verbinding krijgen".
Dit is beperkt waar.
Als QRS-ser met bij voorkeur snelheden/ speed rond de 12 wpm - en daar komen dan nog de zenuwen bij van de allereerste QSO's hoewel uw tegenstation u zeker niet zal opvreten - kunt u het best "boven" in de CW-band gaan zitten en roepen, of bij voorkeur daar eerst een CQ-roep beantwoorden om te zien of uw installatie het ook doet.

Onder in de band zitten vooral in diploma's geïnteresseerde stations, die niet veel op hebben met een wat langzamer lopend QSO, of ze willen alleen maar van die standaard-QSO's maken:
"RST, QTH, name, QSL via buro, 73".
Als u vooral in diploma's, ook wel awards genoemd, geïnteresseerd bent is dat dan natuurlijk precies goed: QSO-en onder in de band!
De meesten zullen echter liever rustig op hun eigen snelheid hun eerste QSO's willen maken en daarvoor beveel ik aan:

80 m: boven 3.550 kHz tot ca. 3.580 kHz.
40 m: boven 7.020 kHz tot ca. 7.030 kHz.
20 m: tussen 14.112 - 14125 kHz.
15 m: tussen 21.050 - 21.080 kHz en
tussen 21.110 - 21.150 kHz.
10 m: tussen 28.020 - 28.050 kHz en
tussen 28.150 - 28.190 kHz.

Het is natuurlijk niet verboden om wél buiten deze QRG's te luisteren/aan te roepen! U weet het tenslotte maar nooit.

Leuk zijn ook de WARC-banden, vooral 17 meter. De onderste paar kHz zijn voor DX-stations, daarboven kunt u ook QRS gaan nemen en seinen.
Op deze banden is bovendien veel minder QRM dan op de "gewone" banden, wat ook een voordeel is voor de zenuwen van de trillende beginner.

We bevinden ons momenteel in het zonnevlekkenmaximum met zeer goede propagatie op alle kortegolf-banden.
Dus gebruikt u de tijd om kennis van telegrafie-afkortingen op te doen door luisteren, of deze in het Vademecum na te kijken, om zo spoedig mogelijk uw eerste QSO's op bovengenoemde frequenties te kunnen maken!

Oja: op de lange golf (137 kHz) zijn nogal extreme seinsnelheden gebruikelijk.
Een "dit" kan daar 8 seconden duren ...
Rekent u eens uit hoe lang de "dah' is ...

Vy suc6 en bericht u ons PSE (= alstublieft) over uw ervaringen met CW op HF of boven de 30 Mhz!

PA3FBF/NL10416

Morse/Telegraphy Dot and Dash melody

Amsterdamseweg 151

1182 GT Amstelveen

Tel: 020-4419463

Fax: 020-4457412

E-mail: info@stevab.nl

Voor bereikbaarheid, openingstijden en productinformatie:
http://www.stevab.nl

Elektronicaonderdelen

Elektramateriaal

Reparatie van Radio/TV/Video's en kleine huishoudelijke apparaten, ook computers en computeronderdelen

Korting op vertoon van uw VERON A02 lidmaatschapsbewijs